

MAGYAR LÁ

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 13

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László Nyomda R.T.**
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

A törvényhozó testületek ülései

Vaida-Voevod Sándor a képviselőház, — Argetoianu
a szenátus elnöke

Bucurestiből jelentik: Csütörtök délután a parlament mindkét háza ülést tartott, hogy megválassza a törvényhozótestületek tisztikarait.

A képviselőház ülését Radulescu Motru egyetemi tanár, korelnök nyitotta meg. A miniszteri széksorokban Istrate Micescu igazságügyminiszter, Gărtu propagandaügyi miniszter és Anghelescu nemzetgazdasági miniszter foglaltak helyet. Az ülés megnyitása után megkezdődött az elnökválasztás s a ház nagy lelkesedéssel, egyhangulag Vaida-Voevod királyi tanácsost, a Nemzeti Ujjászűtelési Arconal elnökét választotta meg elnöké.

Vaida-Voevod Sándor megnyitó beszéde

A képviselőház tagjai percekig ünnepelték az elnököt, aki a képviselők tapsai és éljenzése közepette foglalta el helyét az elnöki székben, azután meghatott hangon mondott köszönetet a beléje helyezett megtisztelő bizalomért. Beszéde további részében méltatta Ófelsége II. Károly király érdemeit, mire a ház hosszantartó éljenzéssel fejezte ki az uralkodó iránti hódolatát és szeretetét. Vaida-Voevod Sándor ezután azokról a feladatokról beszélt, amelyek a törvényhozó testületekre e nehéz időkben hárulnak és többek között a következőket mondta:

— Ami engem illet, én tárgyilagos kívánok lenni. Ebben a szerepemben is legfőbb törekvésem az lesz, hogy elősegítsem a legkövetkező együttműködést az ország érdekeinek szolgálatában. Azt akarom, — folytatja, — hogy egyik legyünk érzésben, gondolatban és kötelezettségteljesítésben, mert csak így teljesíthetjük feladatainkat a nemzet jobb és reményteljesebb jövője érdekében.

Istrate Micescu igazságügyminiszter válasza

Vaida-Voevod Sándor beszédére Istrate Micescu igazságügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy a kormány nevében csatlakozott az egyhangú elnökválasztáshoz, mert az a meggyőződése, hogy Vaida-Voevod Sándor személyében a legalkalmasabb embert, egy széles látású államférfiut, tisztelhetem multu, önzetlen harcost és a nép széles rétegeiben megbecsült, közszeretnek örvendő politikust emelt a képviselőház az elnöki székbe. A képviselőház új elnöke, — mondotta az igazságügyminiszter, — szimbóluma az új rendnek, Végül

azon reményének adott kifejezést, hogy az elnöknek sikerülni fog a teljes szolidaritás ér-

„El kell felejtenünk mindazokat az ellentéteket, amelyek valaha elválasztottak bennünket egymástól” — mondotta Argetoianu a szenátus megnyitó ülésén

A szenátus ülését délután 4 órakor nyitotta meg Argetoianu királyi tanácsos, mint korelnök. Itt is mindjárt az elnökválasztásra került a sor s a szenátus tagjai közfelkiáltással, egyhangulag Argetoianut választották meg a szenátus elnökévé, akit a szenátorok hosszantartó, meleg ünneplésben részesítettek.

Argetoianu elnökké választása után beszédet mondott. Utalt a nehéz időkre, amelyekben a szenátus tagjainak kötelességüket teljesíteniük kell, majd a következőket mondotta:

— El kell felejtenünk mindazokat az ellentéteket, amelyek valaha elválasztottak bennünket egymástól és széthúzást teremtettek közöttünk. Ki kell kapcsolni a személyi ügyeket, mert csak a legteljesebb önzetlenség jegyében s tisztán az ország magasabbrendű érdekeinek szüntelen szem előtt tartásával lehet eredményes munkát végezni. Remélem és hi-

zését s a céltudatos, harmonikus együttműködés légkörét megteremtene a képviselőházban és sikerrel teljes működést kívánt az elnöknek az ország nagy érdekeinek szolgálatához.

Vaida-Voevod elnök javaslatára a képviselőház úgy döntött, hogy üléseit a törvényhozó testületek régi tanácskozási rendjének megfelelően délután fogja tartani és csak rendkívüli esetekben lesznek ülések délelőtti is.

szem, hogy sikerülni fog megbirkóznunk a nehézségekkel, annál is inkább, mert azok legyőzésében számíthatunk a kormány legmesszebbmenő támogatására.

Ugy a szenátus, mint a képviselőház péntek délután tartja legközelebbi ülését.

A csütörtök délutáni minisztertanács

Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai csütörtök délután minisztertanácsot tartottak Tătărescu királyi tanácsos, miniszterelnök elnöklésével. A minisztertanács az 1939—40. évi költségvetési tervezetet vitatta meg és teljes megelégedését fejezte ki Mitita Constantinescu pénzügyminiszternek, a költségvetés előterjesztőjének.

A minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta és este 20 óra 30 perckor ért véget.

A belföldi termelés irányításáról és a kereskedelem ellenőrzéséről beszélt a nemzetgazdasági miniszter

Bucurestiből jelenti a rádió: Szerdán délután 6 órakor a bucarestii Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében tartotta meg beszámoló beszédét Constantin Anghelescu nemzetgazdasági miniszter a kereskedők, iparosok, munkások, magántisztviselők és nyugdíjasok képviselőinek jelenlétében. A nemzetgazdasági miniszter vázolta az ország jelenlegi gazdasági helyzetét és gazdálkodás menetét. Kifejtette, hogy szükség van az árak ellenőrzésére és az üzérkedés teljes letörésére. Eddig csak a közszükségleti cikkek árait állapították meg — mondotta a miniszter — míg a kereskedelem és az ipari termelés szabad maradt. A jövőben sem fogunk belenyulni az ipar és kereskedelem menetébe, de minden belföldi tevékenységet irányítani kell a kormánynak. A zavaros nemzetközi helyzet megkívánja, hogy fokozott gonddal készüljünk fel és a belföldi termelésben összhangot teremtsünk. Ellenőrizni fogjuk a kereskedőt, megállapítjuk mennyiért adja árúját, de ugyanakkor ellenőrizzük a forrást is, illetve a nagykereskedőt

vagy az ciosztót, ahonnan a kereskedő árúját beszerzi. Nem szögezzük le maximális árakat, hanem az árucikkek árait úgy állapítjuk meg, hogy megfelelő haszonrészesedés maradjon a termelőnek és a kereskedőnek is. Március 4-én vizsgáltuk felül a belföldi termelési cikkek árait és az üzérkedés megfékezésének módjait. Most azért jöttem ide Önök közé, hogy barátságos eszmecseré keretében értessem meg, hogy a nemzetgazdaság megkívánja az árak összehanghozatalát. Hivatalból ejtjük meg az ár-reviziót és minden egyes esetben a minisztérium állapítja meg az árat, amelyet aztán hivatalosan közölnek. Ehhez a megállapításhoz tartania kell magát egy a nagykereskedőnek, mint a kiskereskedőnek. A belföldi termelést szabályozó törvényrendelet precízen alkalmazott számításokra épül fel s reméljük, hogy ennek következtében az áralakulásokat összhangba tudjuk hozni. Hajlandók vagyunk mindennemű segítséget megadni ebben az irányban s most már Önökön a sor, hogy a kormánynak segítségére legyenek.

Helyi diplomáciai küzdelem Helsinki-ben a béke és a harc kérdésében

A szovjet újabb követeléseket támasztott Finnországgal szemben. A svéd király rendkívüli követe a finn fővárosba érkezett, hogy a békeközvetítésről tárgyaljon

Helsinkiből jelentik (Rádió Bucuresti): Helsinkiben már napok óta lázas diplomáciai tevékenység folyik. A *Popolo di Roma* című olasz lap tudósítójának jelentése szerint Finnországban három irányból jövő diplomáciai nyomás érezhető. 1. Moszkva és Berlin békét ajánl. 2. London és Párizs — Finnország nemzeti büszkeségére hivatkozva — végsőkig tartó háborút tanácsol. 3. Stockholm és Osló a békes megoldás mellett foglal állást. A tudósító szerint Anglia és Franciaország a legutóbbi napokban határozott ígéretet tett a finn kormányának, hogy rövidesen 15 ezer lengyel és öt-ezer szlovák önkéntesből álló expedíciós hadsereget küld Finnországba francia tisztek vezetésével.

Az olasz lap tudósítója a Helsinkiben folyó kulisszámögötti küzdelmet így jellemzi: „A Helsinkiben folyó diplomáciai harc heveségben semmit sem különbözik a Viipuriban folyó ütközettől.”

A dán rádió esütőfők este a következőket közölte:

— A helsinki-i rádióállomás ma este 21 órakor a finn kormány hivatalos közleményét ismertette, mely azt adja tudtul, hogy a szovjet kormány új és messzebbmenő követeléseket támasztott Finnországgal szemben.

Tíz napi határidő az orosz ultimátum elfogadására

A *Paris Soir* című francia lap finnországi levelezője erről az újabb szovjet ajánlatról ezt írja:

— A Svédország által továbbított és a Német Birodalomtól támogatott ultimátum még drágább feltételeket tartalmaz, mint az ellenségeskedés megkezdése előtt támasztott követelések.

Egy héttel ezelőtt a finn külügyminiszter

Stockholmban volt és a svéd király rendkívüli kiküldöttjével tért vissza Helsinkibe. A svéd kiküldött a minisztertanácson elmondotta, hogy Svédország a szovjet kérésére vállalta a közvetítő szerepet a két ország között. Ismertette ezután a szovjet kormány békefeltételeit, amelyek a következők:

1. Finnország átengedi a szovjetnek az egész karéliai földszorosot, beleértve Viipurit.

2. Finnország átengedi a Ladoga-tótól északra fekvő egész területet, beleértve Sortavallát.

3. Finnország átengedi a szovjetnek a lapp-föld északi részét, beleértve Petsamot.

4. Finnország átengedi a hangói támaszpontot és általában az egész Hangó félszigetet.

A svéd kormány a szovjet kormánytól tíz napi határidőt kapott, hogy megtárgyalja a békefeltételeket a finnekkel. A haladék péntekről szombatra, március 9-re virradó éjszaka jár le.

Viipuri előtt megtorpant az orosz támadás

A finnországi harcokról a következő jelentések érkeztek:

A francia lapok finnországi hivatásos tudósítójának jelentése szerint a szovjet hadsereg Viipuri előtt megtorpant és a város bekerítésére irányuló kísérletei csődöt mondtak. Finn körök szerint a szovjet hadvezetőség most már meggyőződhet arról, hogy a Mannerheim-vonalat álmódon nem tudja hátbatámadni.

A szovjet repülőgépek ismétlően elszálltak Helsinki felett és bombákat dobtak le a városra. A jelentések eddig 50 halottról és 200 sebesültről tudnak.

Finn katonai megfigyelők a szovjet támadásoknak a karéliai földszoroson való beszüntetéséhez azt a megjegyzést fűzik, hogy a hatal-

mas hóiharok lehetetlenné teszik a szovjet számára a támadást, ugyanakkor pedig megkönnyítik a finnek számára a védekezést.

Mannerheim tíz nap óta lázas beteg

A *Paris Soir* finnországi haditudósítójának jelentése szerint Mannerheimer tábornok, a finn hadsereg 72 éves fővezére, tíz nap óta lázas beteg. Az orvosok senkit sem engednek betegágyához, de Rytty miniszterelnök óráról-órára jelentést kap a beteg állapotáról.

Helsinkiből érkezett jelentés szerint Iskala állomástól két kilométernyire súlyos vasuti szerencsétlenség történt. Két gyorsvonat összeütközött. Harminc utas, — nagyrészt gyermek — életét veszítette. A sebesültek száma 93.

A légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

Nagyvárad város polgármesterei hivatalának MONT irodája közli, hogy március 9-én folyamatosan a légvédelmi tanfolyamokat a következő sorrendben tartják meg.

9-én az F kezdőbetűsök,
11-én G kezdőbetűsök,
12-én a H kezdőbetűsök,
13-án az I és J kezdőbetűsök,
14-én a K kezdőbetűsök,
15-én az L kezdőbetűsök,
16-án az M kezdőbetűsök,
18-án az N kezdőbetűsök,
19-én az O kezdőbetűsök,
20-án a P kezdőbetűsök,
21-én az R kezdőbetűsök,
22-én az S kezdőbetűsök,
23-án a T kezdőbetűsök,
26-án az U kezdőbetűsök,
27-én a V kezdőbetűsök,
28-án a Z kezdőbetűsök.

A tanfolyamokat délelőtt 9—11 óra között tartják meg a Katolikus Kör Regelő Carol II. utca 2. szám alatt lévő nagytermében. Azok látogatása nemre való tekintet nélkül 7—60 évig kötelező mindazok számára akik nem esnek a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakaszának rendelkezései alá. Akiknek már van gázmaszkjuk, azok az előadásokon gázmaszkjukkal jelenjenek meg, hogy a gázkamrán is keresztül menjenek. Felkéri a résztvevőket, hogy a tanfolyamokon pontosan jelenjenek meg, mert a később jövőket nem engedik be a terembe, hogy ne zavarják az előadás menetét. Minden résztvevő vigye magával az előadásokra igazolványát, az igazolványát és a nyilvántartásba való beírás végett. Az ellenőrzés megkönnyítése végett mindenki töltesse ki igazolványán a szükséges adatokat. Azok, akik nem látogatják az előadásokat, a légvédelmi törvény 63-ik paragrafusának c) pontja alapján 500—2000 leig, vagy 1 naptól 1 hónapig terjedő büntetéssel sújtandak.

Ölelem Erzsókot...

Irta: Babay József

Déltájt érkeztem haza. Borus áprilisi dél volt, egy hete nem láttunk már napot. Ahogy a költők mondják, — vastag felhőfüggönyök takarták a Jóisten égének mezőit, eszt is kevéskét, ő, nem fiú, holdog látogatásra teremtődött az ilyen holdgatalan-szelű áprilisdő. De én azért villogó napfényt vittem homlokomon, hát esoda: pár perc és ott állok az öreg járdakövel felsurolt küszöbön, ott fogok állni Anyám előtt. Anyám két karomba rogy, ősz, drága, kicsiny feje rácsuklik a vállamra, zokogó, soványka testét feifogja majd a két erős karom és amikor arcomon érzem a könnyeit, megcsuklom én is s vén fiú létemre, akadozva mondom:

— Ke-kezik esókolom ma-mama! Mama!
Igy is volt.

Évek óta a küszöbön vár engem az anyám, a házunk udvari belső alján két lakást kiadtunk s a mama nem akarja, hogy lássák sirását. A mama sohasem sir, csak akkor, ha érkezem s ha elmegeyek. Különös ember az én anyám, mint ahogy különös ember volt az édesapám is. Az én apám például sohasem esókolott meg engem. Csak akkor, ha aludtam... De ha aludtam, órákon át ült kis ágyam mellett, nézett, megkönyezett, lelehajolt s megcsókolt szótlan. Megkönyezett, talán mostani bánatos sorsom siratta, tán érezte ez a különös, megrendítően erős férfi, hogy a betű lesz a sorsom... A betűről azt mondják, hogy épít és öl. Istenem. Amennyit eddig nekem épített, annyit meg is ölt bennem. De hát ne átkozódjunk, a fa-

is azt a sorsot viseli, hogy leveledzik tavaszidőn, öszön meg elhullatja lombját. És egy szavaeskányi panasza sincs.

Ezen az áprilisi érkezésen sem történt különösebb dolog, sovány, fehérhajú, kicsiny anyám, ott tartottam a karomban, zokogott szegényke s azt mondta:

— Meggyüttél édesem? Te vagy az?

És ahogy letörölte gyötrődő arcommal a könnyeit, feltette öreg okuláréját, hátrált két lépést és megnézte jól, csakugyan én vagyok? Nevettem. Ránévettem. Husz esztendeje ismerem ezt a két lépést. Két halk koppanás, a mama hátrahúzódik, okuláréja üvegével belémkémlel a megsápadt arcomba, az áll, ez a lassan s egyre jobban előre-ésücsösödő áll. — ő Istenem, idestova olyan kedvesen hegyes és előrelátó, akár valami furcsa fogas, amelyre fel lehetne akasztani az anyaszív gondjait. — remeg még és remegve hullnak le állán a szavak:

— Sovány vagy, édes gyermekem...

Volt idő, amikor kövéren mentem haza, mint egy pávanyelpástémtől elhízott prétor. De a mama, az áldott, akkor is ezt mondta:

— Sovány vagy, édes gyermekem...

Minek ezt tagadni, hogy háromnegyednapos utazás után, — messze van az én somogyi hazám ettől a kétes-fényes várostól — olyan ragyogó szemmel nézegettem a májgombócós levest, meg a két egybesült csirkét, mintha aranyasó voinék, ha a klondikei hőmezőkön az első kineses érre bukkant. Nem beszélgettünk, mert örök szokásához híven, anyám az ő cserépkályha mellé telepedett, eligazította orrán az okulárét s nézett. Én ettem, nálunk nem szokás csirkefalás közben színes szavakat adogatni, hallgattunk, de a hallgatás édesége különb a ribizlibokor mézénél, e hallgatás

melege körülöleli a szívet, e hallgatás a könnyek után való öröm, élő jószág, a szívek pihentetése, tisztaság, az anya, meg a fiú lelkének ölekezése valahol ott, halott apám fairafüggesztett, nagy képe előtt. — bocsánat, így képzelem...

Ugy képzelem, hogy a mama lelke ilyenkor így szól a képhez:

— Nézd csak Lajosom, nézz oda, megjött. Ugy-e sovány. Jaj, jó uram te, tudod az a város... az a város...

— Kézét esókolom, papa. Legyen olyan jó, ha elalszol, esókoljon meg. Tuggya, sok pofont kap az ember odafenn...

Ekkor aztán — éppen a harmadik combot utaztatják zsíroshegyű ujjaim a mohó szám felé, akaratlanul hátra fordulok s ránézek halott apám nagy, fali képére. A falat megakad a torkomon, a szemere felhő borul és esik... Esik a könny, esik. A mama kicsi feje lecsuklik és sir. És ugy a kocás zsebkendőjén át mondja a kép felé:

— Én drága angyalom.

No, de ekkor én következek. Én pedagógus vagyok a mamával szemben, hirtelen valami olyan dolgot találok ki, ami pillanatok alatt elfeledtet vele mindent.

Ezen az otthon való napon így szoltam:

— Mama! Nőstülök!

A hatás teljes volt. Édes könnyei szinte rémülettel húzódtak vissza. Felugrott. Az okuláré megingott orra nyergén, csak ugy, az ovális üvegek felett nézett rám és így szolt:

— Jézusegymáriántegyerekbebeszélj!

Igy mondta, egyetlen szóban...

Felnevettem.

— Tréfálozol ugy-e, hogy csak tréfálozol. Jaj nekem, de megriadt a szívem.

Isten tudja miért, minden anya megriadt egy

Az északi hatalmak követői fontos ülést tartottak a svéd külügyminisztériumban

Angol és francia csapatok partraszállási terve Skandináviában

A svéd fővárosban csütörtökön élénk diplomáciai tevékenység folyt. Az északi hatalmak stockholmi követői egész nap munkában voltak. Este a svéd külügyminisztériumban fontos ülést tartottak. A svéd külügyminiszter a nap folyamán három ízben tanácskozott a miniszterelnökkel. A sajtó számára nem adtak ki semmiféle közleményt. A svéd lapok külön kiadásban hívták fel az ország lakosságát a nyugalom megőrzésére. Svéd körökben úgy tudják, hogy a Finnország és Szovjet-Oroszország közötti tárgyalásokat Stockholmban tartják meg. Megjegyzik, hogy Finnországban a közvélemény minden olyan döntést elfogad, amelyet Mannerheim tábornok támogat.

Olyan hírek is vannak, hogy a franciák és angolok Skandináviában csapatok partraszállítását tervezik. A *Popolo di Roma* megjegyzi, hogy Finnország számára jelenleg két út van: vagy elfogadja a szovjet javaslatot, vagy Anglia és Franciaország katonai támogatását fogadja el. Az olasz lap szerint Svédország a meg egyezést ajánlja, Norvégia viszont nem látna szívesen, hogy közös halált kapjon a szovjettel.

Ujabb helsinki-i jelentés szerint a szovjet csapatok az utóbbi napokban folytatták a támadást a Viipuri-öböl nyugati partjai ellen. Ugy látszik, hogy a szovjet még az olvadás előtt ki akarja erőszakolni csapatainak partraszállását és ezért igyekezett az öböl jegén át elérni a partot. Most azonban a szovjet csapatok Viipuri előtt megálltak és a karéliei földnyelv többi részén is abba hagyták a támadást.

A svéd kormány megszakította külföldre a távbeszélő összeköttetést

A német távirati iroda péntek délben arról értesül, hogy a finn-orosz stockholmi békekisérletek olyan hatást váltottak ki a külföldön, hogy a svéd kormány a szakadatlan külföldi érdeklődés és a svéd közvéleményt irritáló külföldi magatartás miatt megszakította az összes telefonösszeköttetéseket külföld felé. Tegnap délután négy óra óta Berlin, London és Párizs nem tud összeköttetést kapni Stockholmmal. Illetékes német he-

lyen bizonyosra veszik, hogy Finnország elfogadja a szovjet békejavaslatot, mert az angol és francia közvetlen megsegítés egyre bizonytalanabb számára. Ugyanez a vélemény Amsterdamban is, miután a holland kormány határozottan kijelen-

Szünetelnek a finn-orosz ellenségeskedések? Finnország volt elnöke Stockholmba érkezett. Tanner külügyminiszter a béketárgyalásokról

Bucuresti rádiószolgálat.) A finn-orosz viszály ügyében folyó békeközvetítésekről a lehető legellentétebb hírek érkeznek. Egyes jelentések is-

Érdekes képtávirat Braziliából, a Wahama nevű német gőzös egyik mentőcsónakjáról, amelynek oldalán jól látszik a golyó helye

tette, hogy más támogatást semlegességének megővése mellett Finnországnak nem nyújthat, mint a finn Vörös Kereszt anyagi támogatását.

Német befolyás a skandináv államokban

Párizsból jelentik: (Rádió Bucuresti.) A francia lapok kivétel nélkül az állítólagos szovjet-finn béketárgyalásokkal foglalkoznak.

A *Petit Parisien* lehetetlennek tartja, hogy a finnnek most hajlandók lennének súlyosabb feltételeket elfogadni, mint amiket a háború kitörése előtt szabott a szovjet a finnnek megbízottainak.

A *Le Journal* úgy véli, hogy a skandináv államok német befolyásra óriási nyomást gyakorolnak Finnországra, hogy kezdjen tárgyalásokat a szovjettel.

merni vélik már a szovjet békefeltételeit is, más jelentések viszont tagadják magának a békeközvetítésnek a tényét is.

A *Corriere della Sera* című olasz lap stockholmi tudósítója szerint a svéd fővárosban olyan az orosz-finn ellenségeskedések. Az egyelőre csak az orosz-finn ellenségeskedések. Az gyelőre csak nagy fenntartással közölt hírek szerint rövidesen hivatalosan is bejelentik, hogy a háborús tevékenységben szünet állott be. A béketárgyalások sikere esetén következik be a tulajdonképpeni fegyverszünet megkötése. A fegyverszünetet — e hírek szerint — Viipuriban kötik meg, amelyet az oroszok megszállnak.

Berlinbe érkezett hírek szerint *Svinhufvud*, Finnország volt köztársasági elnöke és *Pasikivi* Stockholmba repült. Ezt a hírt Stockholmban is megerősítették. A svéd külügyminisztérium szószólója péntek reggeli nyilatkozatában elismerte, hogy a két finn politikus Stockholmban tartózkodik, de megcáfolta a kombinációknak a béketárgyalásokra vonatkozó részét.

A nemzetközi sajtótudósítók koppenhágai szerkesztőségének sikerült telefonösszeköttetést kapnia Tanner finn külügyminiszterrel. Tanner arra a kérdésre, hogy módjában áll-e megerősíteni az orosz békejavaslat hírét, így felelt:

— Sajnálom, de azt kell közölnöm, hogy nem folynak béketárgyalások Stockholmban. Különben sem nyilatkozhatom még.

Tanner nem volt hajlandó közölni azt sem, hogy mik az oroszok részletes követelései. A tudósító ezután Stockholmba próbált összeköttetésbe lépni. A koppenhágai központ azonban nem kapcsolta Stockholmot, közölve, hogy a távbeszélő összeköttetés a svéd fővárossal műszaki zavarok miatt szünetel.

ilyen bejelentésre. Mondják az anyaszív azt érzi, hogy kissé elveszti a gyermekét, ha nőül vagy, ha éppen férjhez viszik. No, de megnyugtatom a most következett a második eszike. Megint csend volt, csak a megboldogult szárnys háziállat csontjainak ropogása hallatszott, no meg néha a mama szava:

— Milyen bolondos is vagy te, Iózi. Bár mondok, ha nőszülsz, nőszülj. Ez a férfi sorsa. Sokat fogsz szenvedni, mert a mai nők mindent elherdálnak, de Isten adta úgy hogy mindenki viseljen keresztet.

Szóval sem ellenkeztem, míve! Radetzkynek az örökpapuesos vendadám megjelent az ajtóban. Csonttáasztott kezében tál. A tálon rétes...

Turós rétes...

Délután öt órakor ébredtem fel. Anyám egy amolyan „békebeli” högrét tett elém. Egy högre kávét. Itt a városban egy tucat embernek adhatnának eszészénként a kávéházban...

— Itt volt a Gogula, de aludtál. Azt mondta visszajön.

Gogula? Jaj, ennek a fele se bolondság. Mindössze három napom van, rohannom kell vissza. Ha Gogula itt volt, az azt jelenti, hogy meg akar hívni magához. Ha pedig Gogula vacsorát ad, akkor késő hajnal előtt nem tudok hazakerülni. Gogula dúsagzag agglégény, s Erzsók a házvezetőnője, a környék legszebb asszonya. Nem is asszony Erzsók, hanem leány. De Gogula mellett amolyan titoktalan-titokkal asszonysorsban élő megveszép fehérszép, eszes, kedves, nótás, darázsderéku, acélkékzemű, táncos, esodaéltelt főző menyecskeleány, aki elé úgy hordják hódolatukat és a kisváros urai, annyi el nem titkolt vágygal és szerelmmel, hogy minden „férjzett” Erzsókok. Annák, Mariskák,

Julikák, Ilonkák irigylik.

— Mit mondott Gogula, mikor jön vissza?

— Minden percben itt lehet. Tudod édes fiam, mit tégy? Kösd fel a karodat. Hozok be gyolekskendőt. Mond, olyan reumatikád van, hogy se nappalod, se éjjelod. Mert bizonyosan vacsorát akar rendezni holnap. Tavaly is úgy becsíptél édes gyermekem, hogy engem a szülő egy édes anyádat összetévesztettél ezzel a vén Radetzky-nével.

Radetzkynek, az én szinte porrá öregedett vendadám ebben a pillanatban lépett be, hogy megarakja a cserépkályhát. Persze meghallotta a mama szavait. Ugy kilenven esztendő körül tapossa a dada a sarat, de jól hall, jól lát, futni is tud még és világ csudájára épek a fogai. Hihetetlen erejű pogány eselőd, Koppány ivadéka, hogy ne érje jégverés a szőlőt...

— Vén vagyok e? Maga mongya ezt tekéntetés asszon? Ippen maga? Érdömlém én az illen gyalázkodást? Na gyűjjön, fussunk a János szent szolráig, birje e maga tőporódott tüdeje? Mer én még birom!

És kifele-mentében úgy vágta be az ajtót, hogy megremegtek az öreg falak. Nevettünk. Isten tudja mióta van a háznál Radetzkynek, neki szabad mindent...

Megfogadtam anyám tanácsát, felkötöttem a karomat. Olyan voltam, mintha most jönnék sebesülve a civilk világháborujából.

Egyszerre csak benyitott Radetzkynek.

— Gyün a részögös!

Tudtuk, hogy Gogula jön. A gazdag agglégény. Olyan fájdalmas arccal fogadtam, hogy megsajnál.

— Bocssás meg Gerzson, boldogan mennék

hozzád vacsorára, de láthatod, mennyire szenvedek.

Állt előttem Gogula Gerzson, a nagy petroleumlámpa rávetette óriás alakja árnyékát a falra. Irtózatos árnyékot vetett ez a roppant alak, dörgő, hatalmas hangja megreszkettette a levegőt a csak ennyit mondott:

— Hát röstellem öcsém, hogy kimaradsz a vacsorából. Mert ezt az igaz pofázást a te becsült nved tiszteletire rendezem. De, ha fáj a karod, maradj itthon, mi meg majd koccintunk arra az elpuhult, bűdös egészségre.

Köszönt és ment.

Egyedül maradtam, anyámat áthivatták a szegény Lipic Anna óvónőhöz édesvigaszra. Lipic Anna, szegény, két éve haldoklott s hetenként összehívta a jölelkeket egy kis kuglófos bucsuzkodásra.

Egyszerre benyitott Radetzky né:

— Tögye föl édösöm a karkendőjét, mert itt a högyös Erzsók.

Alig kötöttem fel a karom, beállított Erzsók, Gogula gyönyörű eselédasszonya.

Isten hozta édes Erzsókom!

— Hallom ifiuram beteg. Elgyüttem, mondok, tudok tán még orvoseséget fájó karra, szúrós lábra. Hát osztán mi a baj?

Erzsók nem öltözött városiasan. Hanem csak egy parasztosan. De délsomogyi, pompázó színekbe szőtt szoknyája, fehér, kiscsombokos réklíje, varkocsba font, hollófelete haja, a lakkból metsett táncos-cipője, — olyan lelket fogón szép volt akkor Erzsók, hogy néztem és csodáltam. Én népem, én népem. én népem... — sugta a lelke meaculpiava, de fáj, hogy „zippzárás” divatot kezd már a falu is.

Megtorló intézkedések

a termelés fokozásáról, valamint az ipari, mezőgazdasági és nem-közszükségleti cikkek forgalmának és árúinak szabályozásáról szóló törvényrendeletben

Március 7-iki számunkban közzeltük a termelés fokozásáról, valamint az ipari, mezőgazdasági és elsősorban fontos árucikkek forgalmának és árúinak szabályozásáról szóló rendelet törvényét, amelynek megtorló intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük.

Közigazgatási megtorlások

A törvény által előírt megtorlások részben közigazgatási, részben bírósági jellegűek. Mindkét fajta megtorlás külön-külön, vagy együttesen is alkalmazható.

Közigazgatási megtorlások:

- az iparendekély, vagy jogositvány ideiglenes, vagy végleges visszavonása;
- az iparpártolási törvény kedvezményeinek megvonása;
- az ipari, vagy kereskedelmi vállalat átmeneti, vagy végleges bezárása;
- az ipari, vagy kereskedelmi vállalat mellé ellenőr kinevezése, ami az illető vállalat költségére végzi munkáját. Ebben az esetben a vállalat nem üzleti, sem ügykezletési intézkedést nem hozhat az ellenőr írásbeli jóváhagyása nélkül.
- a vállalat elrekriválása.

Az a) és c) pontban foglalt megtorlásokat a nemzetgazdasági minisztérium rendeleti úton alkalmazza, míg a b), d) és e) pontokban foglalt megtorlások nem támadhatók meg a bíróság előtt, mivel kifejezetten kormányzati ténykedést képeznek.

Félmillió leig terjedő pénzbírság

Az előbb felsorolt közigazgatási megtorlások mellett bíróság által alkalmazandó pénzbüntetéseket is megállapít a törvény.

500 leitől 20.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják azokat: 1. nem függesztik ki látható helyen az árjegyzéket vagy 2. vonatkoznak a vevő kérésére eladási jegyzéket kiadói, 3. akik nem terjesztik be a nemzetgazdasági minisztériumhoz és a polgármesteri hivatalokhoz az előírt kimutatásokat, 4. nem fizetik ki idejekorán és nem vámoltatják el a szokásos időn belül az importált árukat, 5. nem terjesztik elő megállapított időn belül az évi munkatervet.

2000 leitől 100.000 leig terjedő pénzbírságot alkalmaznak a következő kihágások esetén: a) az iparvállalatok és mezőgazdák között kötött termelési szerződések be nem tartása, b) a saját szükségletet meghaladó mennyiségű áruk vásárlása, c)

Erzsők kedveskedett. Inceskedett. Egyszerre azt mondta:

— Ha választ ad az ifjú arra: hogy mikor eszik a kottlós villával, megcsókolhat.

És közelebb lépett. Villogott a fehér fogsora. Csipeje meg-megmozdult, kissé hátraszegte szép fejét s megfeszült fehérsbarna, telt nyaka. Nevetett.

Tagadjam? Dehogy is tagadom Tűz gyulladt a szemembe s olyan száraz lett a torkom, mint a garat forró időn, öntözés előtt. Forróság csapott át a szívemen és homlokomon.

— Mikor eszik a kottlós villával? Soha.

— Hát akkor se csókol meg az ifjú! Pedig...

Felugrottam. Dehogy nem csókolak én meg téged!

Körülfutottuk a szobát.

Perc múltán már öleltem. Nem bánta, hogy ölelem s hogy remegő karral tartom a csipejét, de azt, hogy megcsókoljam, sehogys sem engedte.

— Ölelni szabad ifjú... Szorícsom csak, szorícsom... De jó erős a karja... De igazi férfiu kend... Ez a bal keze, ez erős e...

Felnevetett.

Elengedtem.

El kellett ismernem, bels estem a csapdába. Nyilvánvaló, hogy nincs az én karomnak égvilágon semmi baja... Mondta is Erzsők...

— Aki így tud szoritani, az nem beteg kérom... Tessék csak gyünni a vacsorára holnap...

Hát így szedett rá Gogula Cezsón Erzsőkja odalenn, Somogyban, az anyám házában, Isten áldja meg őket...

az árualmozás bejelentésének elmulasztása.

5000 leitől 500.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják a következőket: a) akik a betervezett kimutatásokban és nyilatkozatokban a valóságnak meg nem felelő adatokat közölnek, b) akik átlépik a megállapított eladási árakat, c) akik miniszteri engedély nélkül csökkentik, vagy beszüntetik a termelést, d) akik nagyiparos léteikre megtagadják a gazdákkal való termelési szerződés megkötését, e) akik nem hajtják végre a nemzetgazdasági minisztérium által előírt termelési programot.

Ha a bíróságot közkereseti társaságra rótták ki, a cégtulajdonosok egyetemlegesen felelősek a bírság megfizetéséért.

A kihágások megállapítása és elbírálása

A kihágások megállapítására a nemzetgazdasági minisztérium és a helytartóságok, a megyefőnökségek, a polgármesteri hivatalok megbízottait, valamint a rendőrtiszteket hatalmazza fel a törvény. A megállapításról két példányban jegyzőkönyvet kell felvenni. Az egyik példány a kihágást elkövető félnél marad, a másik példányt legkésőbb 24 órán belül az illetékes kormányzóságokhoz kell betervezni. A jóváhagyott jegyzőkönyveket eredetiben a döntőbírsághoz teszik át, míg a másolatot a nemzetgazdasági minisztériumnak küldik el.

A jelent törvényben előírt kihágások ügyében a nemzetgazdasági minisztérium által rendeltileg kinevezendő döntőbírságok (comisuni-le de judecata) ítélkeznek.

A döntőbírságoknak három tagjuk van: egy bíró, aki egyben a bíróság elnöke, egy jogász és a kihágást elkövető fél szakmájának megfelelően egy iparos, gazda, vagy kereskedő, akik az illető tartomány székhelyén laknak. A bizottság titkárát a minisztérium nevezi ki.

A kihágások ügyében ezek a döntőbírságok első és utolsó fokon ítélkeznek. Határozataikat szavazattöbbséggel hozzák meg. A kihágást elkövető felet ajánlott levelezőlapon idézik meg a bíróság elé.

A döntőbírság határozata végleges és a kihirdetéstől számított husz napon belül az illető tartomány székhelyén működő ítélőtábla előtt felfolyamódással támadható meg. A felfolyamódást akár a döntőbírság jegyzői hivatalánál, akár közvetlenül a táblai jegyzői hivatalnál lehet nyújtani.

Maros-tartomány számára a felfolyamodások ügyében a marosvásárhelyi tábla illetékes dönteni.

A felfolyamodás elfogadása esetén a tábla érdemben is határoz.

A felfolyamodás nem függeszti fel a végrehajtást.

Az áraknak a jelen törvény értelmében való megállapításáig, a törvény életbeléptetésének napján érvényben volt árak nem léphetők át. Ellenkező esetben ugyanezt a bírságot alkalmazzák, amelyeket a törvény a megszabott árak túllépésére előír. Ez az intézkedés nem vonatkozik a mezőgazdasági termékekre, beleértve a szőlők termését is.

A törvény életbeléptekor érvényben volt árak bármilyen igazolási eljárással bizonyíthatók.

A nemzetgazdasági minisztérium rendeleti úton megállapíthatja azokat az ipari, mezőgazdasági termékeket és egyéb árukat, amelyeket nem tekint közérdekűnek.

Hogyan kell leróni a repülőbélyegilletéket az alkalmaztatási szerződések után

Az alkalmaztatási és munkaszerződések után lerovandó kincstári és repülőbélyegilletékek kérdése rég foglalkoztatja az érdekelt vállalatokat és a pénzügyi hatóságokat.

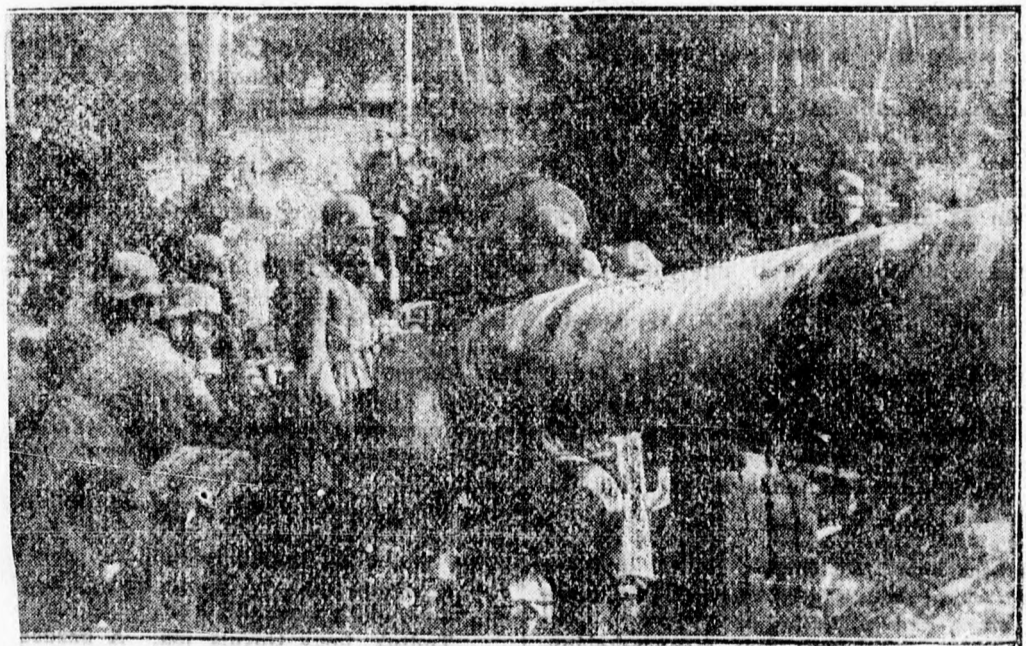
A pénzügyi bélyegilleték lerovása kérdésében az a felfogás alakult ki, hogy az 1939 április elseje előtt megkötött szóbeli és írásbeli szerződések illetékmentesek még akkor is, ha a megállapodás ma is érvényben van, amennyiben a szerződésben kitöltött havi fizetés nem haladja meg a 10.000 leit. Ha a fizetés nagyobb tízezer leinél, akkor az 1939 április előtt kötött szerződések illetékmentesek.

A repülőalap igazgatósága az UGIR megkeresésére nemrégiben azt a választ adta, hogy az 1939 április elseje után megkötött szóbeli, vagy írásbeli alkalmaztatási szerződések, amennyiben a bennük megállapított havi fizetés a tízezer leit meghaladja, egy ezrelék repülőbélyegilleték alá esnek. Az 1939 április elseje előtt megkötött szóbeli szerződések, eddig az időpontig még akkor sem esnek repülőbélyegilleték alá, ha a bennük megállapított havi fizetés összege több tízezer leinél.

A repülőalap igazgatóságának ezt a választ az UGIR úgy értelmezi, hogy a repülőbélyegilleték lerovása terén ugyancsak a szabályok alkalmazandók, mint a kincstári bélyegilleték lerovásánál. Így tehát az 1939 április elseje előtt, vagy után megkötött szóbeli és írásbeli alkalmaztatási szerződések tízezer lei havi fizetésen alul minden esetben illetékmentesek. Ha az alkalmaztatási szerződésben megállapított havi fizetés meghaladja a tízezer leit, akkor a következőképpen kell eljárni:

1. Ha a szerződést akár 1939 április elseje előtt, akár ez után írásban kötötték meg, mind a kincstári bélyegilletéket, mind a repülőbélyegilletéket le kell róni.

2. Ha a szerződést szóbelileg kötötték meg, az 1939 április elseje előtti szerződések illetékmentesek, míg az 1939 április elseje után létrejött és havi tízezer leinél nagyobb fizetésre vonatkozó szóbeli szerződések után mind a pénzügyi, mind a repülőilleték lerovandó.

Gázriadó a nyugati fronton, egyik németi tüzérségi állásban

Az angol-olasz szénvita újabb fejleményei

Tizenhat olasz hajó az angol ellenőrző kikötőben. Anglia nem akar Olaszország érdekeinek ártani, csak a Németország elleni zárlatot akarja hatályossá tenni

Londonból jelentik (Radio Bucuresti): Az angol fővárosban hivatalosan közölték, hogy a tengeri ellenőrző bizottság újabb nyolc olasz hajó feltartóztatását és a hajók rakományának a downsi kikötőbe való hajózását rendelte el.

Az angol hajók szerdán újabb szénzállító olasz hajókat kísérték be a downsi kikötőbe és ezekkel az itt tartózkodó olasz hajók száma 16-ra emelkedett.

A Reuter jelenti, hogy a szénvita ügyében Angliához intézett olasz tiltakozó jegyzékre adandó válaszjegyzéket a közeli napokban eljuttatják Rómába.

A londoni lapok jelentése szerint Nagybritannia az olasz tiltakozó jegyzékre adandó válaszában hangsúlyozni fogja, hogy nem akar ártani Olaszország érdekeinek, de ellőkölt szándéka szerint minden eszközzel biztosítja a Németország elleni zárlat hatályosságát. A *Times* azt írja, Anglia minden lehetőt megtesz, hogy csökkentse a blokád miatt a semlegeseknek okozott kellemetlenségeket.

Az olasz diplomáciai körök nyugodtak Az olasz-szovjet közeledés lehetősége

(Rádió Bucuresti.) A Havas ügynökség jelentése szerint olasz diplomáciai körökben a szénvita alakulását nyugalommal és mérséklettel figyelik. Kétségtelen, hogy az angol intézkedések nagy elégedetlenséget keltenek, de remélik, Anglia beleegyezik abba, hogy Olaszország az angol szénért élelmiszerekkel fizessen. Ha ez a közvetítő megoldás is meggyúsulna, Olaszország valószínűleg az Egyesült Államokból szerzi be szükségletét. Nem tartják lehetetlennek az olasz-szovjet közeledést sem. Ebben az irányban főképpen a német diplomácia dolgozik. Ez a lehetőség bármilyen problémát is okozhat, a Finnország elleni szovjet támadás nyomán keletkezett olasz közhangulat miatt, olasz körökben mégsem tartják lehetetlennek, hogy az közelebről, vagy a távolabbi jövőben megtörténhetik.

A német-olasz magatartás teljes taktikai egyenlősége

Berlinből jelenti a *Curentul*: Az angol-olasz viszonyok megnehezítésével kapcsolatban, mely az olasz szénzállító hajók elkobzása miatt állott elő, élénk megbeszélések folynak a berlini politikai körökben. Fölvetik a tengerek szabadsága kérdését s a németek szerint e szabadság előfeltétele az angol tengeri uralom megszüntetése. Németország részéről megjegyzik, hogy nincs szó a német világhuralmi vágyakról, mint ahogyan ezt az amerikai közvélemény befolyásolására lord Lothian. Anglia washingtoni nagykövete állította. Ellenkezőleg; Németország érvényesíteni akarja minden tengerész nép javára Amerika régi kívánságát: a tengerek szabadságát és a teljes egyenlőjogságot, melyet a világ összes népei közül eddig csak Amerika tudott megvalósítani. Ez volna az előfeltétele a világkereskedelem helyreállításának.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban *Megerle*, a *Berliner Börsenzeitung* diplomáciai levelezője felteszi a kérdést Amerikának: Mit tenné ő, hogy megakadályozza Angliának a tengeri hatalommal való visszaélését, mint amilyen más népek fenyegetése, kiéhezettessé, elszegényítésével és gazdasági kiszolgáltatásával? Csak ezekről a visszaélésekről van szó s nem Németország valamelyes világhuralmi vágyáról, vagy Amerika-ellenes számitásáról.

Vizsgálva ezt a problémát, — írja tovább a *Curentul*, — nem kerülheti el figyelmünket a német-olasz politika taktikájának teljes egyen-

lősége. A német lapok közlik az olasz sajtó állásfoglalását az angol-olasz konfliktusra vonatkozólag s tartózkodnak minden kísérő megjegyzéstől, de a közlések címeiből jól felismerhető az olasz álláspont helyeslése. Mindenesetre Anglia eljárása megerősítette a német-olasz szolidaritást.

Holland és norvég hajók tengeri veszedelmei

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) A tengeri háborúról érkezett jelentések beszámolóinak arról, hogy a *Hauserst* nevű holland hajót az Északi-tengeren, az angol partok közelében német repülőgépek megtámadta. A német repülő a holland hajót — mint az amszterdami jelentés mondja, — géppuskatűz alá vette. A legénység egy tagja halálos lövést kapott. A repülőgépek bombákat is dobott le, de azok a hajó közelében zuhantak le. A gőzös *New-Castle*-ből volt utban Amszterdam felé.

Egy oslói jelentés arról ad hírt, hogy német tengeralattjáró elsüllyesztette az *Erica* nevű, só-

szállító norvég hajót. A tengeralattjáró kapitánya elmondotta, hogy azért süllyesztette el a norvég gőzöst, mert az el akarta sülyeszteni a tengeralattjárót. Azonkívül pedig nem látta a hajón a semleges jelzést.

A norvég kormány megállapította, hogy a norvég hajó nem is látta a tengeralattjárót, így nem is lehetett szándékában annak elsüllyesztése. A norvég színek pedig a hajó mindkét oldalán jól láthatók voltak. Ezért a norvég külügyminisztérium nyomatékosan tiltakozott a német külügyminisztériumban a hajó elsüllyesztése miatt és fenntartotta igényét a kártérítésre, valamint az elégtételre. Egyben kérte a német kormányt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a tengeralattjáró parancsnoka ellen.

A svéd lapok *Stalin* betegségéről írnak. Legújabbban azt jelentik, hogy *Ettinger* bécsi egyetemi tanárt hívták *Stalin* betegágyához.

Angol hajók pusztulása

Az angol tartályhajóraj összeszetése — mint a német távirati iroda mondja — a háboru kezdete óta március 6-ig 225 ezer 687 brutto regiszter tonna. Ez az összeg nyolc százaléka a háboru kezdetén meglévő angol tartályhajóállomány. A francia tartályhajórajnak hét százaléka veszett el. A háboru folyamán tehát összesen 248 ezer 65 brutto regisztertonna hajóirtartalmat vesztett a szövetséges tartályhajóraj.

Anglia délkeleti partjain esütörtök este hat ízben hatalmas robbanás és gépfegyverkattogás hallatszott. Az első jelentések szerint német bombázó repülőgépek több bombát dobott le, de a bombák a tengerbe hullottak és kárt nem okoztak. További jelentések még hiányoznak.

Roosevelt kiküldöttének párisi tárgyalásai

Fogadtatása Lebrun köztársasági elnöknel és Daladier miniszterelnöknel. Megbeszélései lesznek az emigráns lengyel kormány vezetőivel is

(Bucuresti rádiószolgálat.) *Welles* amerikai államtitkár esütörtök délelőtt 10 órakor érkezett meg Párizsba. Kíséretében volt *Moffat*, az amerikai külügyminisztérium európai ügyosztályának a főnöke. Az amerikai diplomata szállodában szállott meg, majd délelőtt az Egyesült Államok párizsi követségén fogadta az angol, francia és amerikai újságírókat. Kijelentette, hogy utazásának nincs más célja, mint az európai helyzetről való tájékozódás, ahogyan ezt már kiküldetése alkalmával is határozottan tudtál adták. Ami tájékozódásokat szerez, azok szigorúan bizalmas természetűek és csak Roosevelt elnöknek adhat azokról beszámolót.

Lebrun köztársasági elnök a délutáni órákban fogadta *Wellest*. Azután *Daladier* miniszterelnökkel és *Champetier de Ribes* külügyi államtitkárral voltak megbeszélései. Este a külügyminisztériumban bizalmas estebéd volt az amerikai vendég tiszteletére.

A *Timpul* párizsi telefonjelentése szerint

BANGHA BÉLA S. J.:

ÖRÖK ÉLET IGÉI

Prédikációs könyv 4 kötetben

Első kötet:
Az Isten arca . . . ára 90 Lei
Második kötet:
Uram, add, hogy lássak! . . . 90 Lei
Harmadik kötet:
Velünk az Ur! . . . 100 Lei
Negyedik kötet:
Béke veletek! . . . 110 Lei
és portó.

Megrendelhető a »Magyar Lapok« kiadóhivatata útján

Welles beszélni fog még a törvényhozó házak elnökeivel, továbbá *Chautemps* helyettes miniszterelnökkel, *Bonnet* igazságügyminiszterrel (Franciaország egykori amerikai követével) és *Reynaud* pénzügyminiszterrel. Ugyancsak a *Timpul* közlése szerint, *Sumner Welles* az 5 párizsi időzése során megbeszéléseket fog folytatni az emigráns lengyel kormány vezetőivel is, ugymint *Sikorski* miniszterelnökkel és *Zaleski* külügyminiszterrel.

Welles vasárnapig marad Párizsban. Innen repülőgépen Londonba utazik és hazautazása előtt néhány napot még Rómában tölt. Párizsi tartózkodása alatt a lengyel kormány több tagjával is találkozik.

Roosevelt személyi megbízottjának párizsi látogatásával kapcsolatban a francia sajtó rámutat arra, hogy a béke a szembenálló felek között egyelőre lehetetlen. Ezen a téren tehát, — írják a francia lapok, — ha ugyan *Welles* tapogatózik ilyen irányban Párizsban, elutasító magatartásra talál.

Londoni értesülések szerint *Welles* két héttel megrövidíti európai tartózkodását, hogy jelentés tehesen Rooseveltnek, még mielőtt a hadviselők megindítanák a nagy tavaszi támadást. Józ van arról, hogy *Welles* hazautazása után Roosevelt elnök újabb békeszózatot intéz a hadviselőkhöz.

Welles és Paderewski egykori lengyel köztársasági elnök találkozása

A *Timpul* jelenti Zürichből: Mielőtt *Welles* elhagyta volna Svájcot, Lausanneban találkozott *Paderewski*-vel, a világhírű zongoraművésszel, ki első elnöke volt a lengyel köztársaságnak, *Paderewski* jelenleg Svájcban lakik. A *Welles*-szel való találkozása során részletes előterjesztést tett a lengyel problémáról. *Welles* környezetében nagy meghatottságot keltett az öreg mesternek az a kijelentése, hogy addig nem érinti a zongorát, amíg hazájának függetlenségét helyre nem állítják.

A Vöröskereszt nagyváradai fiókjának ujjászervező naggyűlése a városháza dísztermében

Todorut Valér tábornok-megyefőnök, Ghineraru Nicolae tábornok helyőrségparancsnok, Chirila Augustin polgármester beszédei

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtök délután 5 órakor a városháza dísztermében reorganizáló naggyűlést tartott a Vöröskereszt országos szervezet nagyváradai fiókjá. A gyűlésre Nagyváradra érkezett Dordea Leilla, az ujjászervező irányítója, hogy ismertesse a Vöröskereszt szervezet reorganizálását és új, kiszélesített célkitűzéseit. Megjelent a gyűlésen Ghineraru Nicolae tábornok, a helyőrség új parancsnoka, továbbá Todorut Valér tábornok-megyefőnök, Chirila Augustin polgármester dr. Reou Illés rendőrkezes, a polgári és katonai hatóságok. A gyűlést Todorut Valér tábornok-megyefőnök nyitotta meg. Megelégedéssel állapította meg, hogy a gyűlésre szép számban jöttek el a meghívottak, majd a következőket mondotta:

— Első gondolatunk a Vöröskereszt legfőbb védelmezője és támogatója: Ófelsége II. Károly király felé fordul, kiáltunk tehát együtt: Eljen a király!

Ezután bemutatja a megjelenteknek Ghineraru Nicolae tábornokot, a helyőrség új parancsnokát. Hangoztatja, hogy a Vöröskereszt reorganizáló naggyűlésére nemzeti különbségre való tekintet nélkül küldték ki a meghívókat, ezzel is dokumentálni akarván, a nemzetközi humanista szervezet romániai központjának és fiókjának célkitűzéseit is.

— Ebben a városban is magasan kell lobognia a Vöröskereszt zászlajának és ha eddig elmulasztottuk a szervezet itteni fiókjának megszervezését, most annál nagyobb igyekezettel

kell pótolnunk a mulasztásokat.

— A Vöröskeresztnek békés időkben is megvannak a maga feladatai és ezek a feladatok megsokszorozódnak az olyan rendkívüli időkben, mint amilyeneket ma él át az emberiség. Gondoljunk csak a katonai szolgálatra bevonultak családtagjaira, a szegény gyerekekre, akik ott-hon nélkülöznek, miközben a katona, vállán a fegyverrel védi az ország határait. Elsősorban ezekre a gyerekekre kell gondolni, ezek a gyerekek a mi gyerekeink, a Vöröskereszt gyermekei, ez a humanista intézmény kell gondjukat viselje. És ez a szervezet kell gondoljon a városban áthatuló katonákra is, hogy mikor az lezár az egyik vonatról, hogy egy másikra szálljon át, legyen valaki, aki meleg teával kínálja meg a fárasztó ut pihenő állomásán.

A továbbiakban megemlítette a prefektus, hogy a megyében 164 iskolai kantint állítottak fel a gyermekek részére, még legalább kétezer ilyen kantinra van szükség és azokat is felállítják.

Felszólította a jelenlevőket, hogy toborozzának hivatástól minél nagyobb számban a Vöröskeresztnek. Mindenki kötelességének kell tartania a Vöröskereszt támogatását és részt kell vennie a munkában, amely a humanus intézmény váradai fiókjának működését van hivatva feladata magaslatára emelni. Mert a Vöröskereszt akár békében, akár háborúban nélkülözhetetlen intézmény a nép számára!

Az új helyőrségparancsnok beszéde

Ezután Ghineraru Nicolae tábornok, az új helyőrségparancsnok emelkedett szólásra.

Mély meghatódással beszélt Todorut Valér tábornok-megyefőnök üdvözlő szavairól, majd a gyűlés céljairól szólva kijelentette, hogy mint Neamt megye prefektusa került először közvetlen kapcsolatba a Vöröskereszt szervezettel. Hangoztatta, hogy az intézmény érdekében mindenkinek áldozatot kell hoznia.

— Mi nem kértünk eddig nagy áldozatokat az ország polgáraitól — mondotat a tábornok. — Lehet, hogy emelték az adót, vagy a drágaság olykor túlméretezettnek látszott, de most, amikor a világ egymilliórd és kétszázmillió lakója kö-

zül 800 millió ember háborút visel egymás ellen, az erősek a gyengébbek eltiprásáért, akkor azt kell mondanunk, hogy ennek az országnak a népe boldognak kell érezze magát. Nemcsak az, aki román, hanem az országnak minden polgára nemzeti és felekezeti különbség nélkül áldozatot kell hozzon a Vöröskereszt minél hathatósabb munkája érdekében. Én ígérem, hogy a hadsereg részéről minden támogatást megadunk a Vöröskeresztnek és tudni fogjuk a kötelességünket. A továbbiakban Ghineraru Nicolae tábornok az orosz Vöröskeresztnek a háborúban történt magatartásáról beszélt, elkövető orosz hőlygek áldozatkészségéről, akik együtt állottak az ellenség sebesültjeit saját hazájuk fiaival.

„A Vöröskeresztre békében és háborúban egyaránt szükség van!”

A következő szónok Chirila Augustin polgármester volt, aki a Vöröskereszt váradai fiókjának multbeli tevékenységét vázolta. Hangoztatta, hogy szép multja van ebben a városban is a Vöröskereszt intézményének és minden remény meg van arra, hogy fokozott munkával és kitartással odáig fejleszti az itteni fiók munkáját, hogy az semmiben sem fog elmaradni az ország többi hasonló szervezetét mögött. A polgár-

mester a továbbiakban a humanista intézmény fontosságáról beszélt és kijelentette, hogy a Vöröskeresztre békében és háborúban egyformán szükség van. Békében fel kell készülnie arra, hogy egy esetleges háborúban eleget tudjon tenni kötelességeinek. Dordea Leilla urhölgy, a Vöröskereszt központjának kolozsvári kiküldöttje beszélt ezután. Ismertette az átszervezés munkáját, majd felolvasta a új vezetőség névsorát, amely a következő:

Tiszteletbeli elnök Freniu Valér dr. görög katolikus püspök, ügyvezető elnök dr. Nicolae Popovici ort. püspök, alelnökök: dr. Dumitreanu Zeno megyei tisztifőorvos, dr. Costa Romulus, a Közkórház igazgató főorvosa és dr. Lucia Pop, a vezetőség tagjai: Chirila Augustin polgármester, dr. Dumitreanu Silvia, Aspasia Gaiculescu, Maria Col. Manasiu, Silvia Chirila, Cornelia Cioloca, dr. Matiu Aurelia, Emilia Major Naum, dr. Ieacu Paraschiva, dr. Popoviciu Zina, dr. Costa Ida, Tanase Irina, dr. Stefanescu Maria, Adina Popoviciu, dr. Simion Lucia, Col. Vasilescu Maria, Bely Lászlóné, dr. Molnár Anna, Sulyok Ica, Theo Prapudof, Gheorghe A. Petre, Katona Béla, pénztárnok. Gujasiu Ioan, cenzorok: R. Roman, a Nemzeti Bank váradai fiókjának igazgatója és Cadari I. pénzügyigazgató, titkár: Diacon Daraban Aurél.

Az elhangzott beszédekre Moga Zaharia válaszólt, nemes áldozatokra való felhívást intézve a megjelentekhez.

A népes gyűlés este 7 órakor ért véget.

Edesanyja temetésére hazaérkezett Tilea Viorele Románia londoni követe

Temesvár. Saját tud. Tilea Viorele, Románia londoni követe pénteken délelőtt a Simplon-expresszel Temesvárra érkezett. Baran Coriolan dr. temesvári főpolgármester, volt belügyi alminiszter Zsombolyáig Tilea Viorele elé utazott.

Temesváron Románia londoni követe kiszállott a vonatról és Baran Coriolan dr. lakására hajtatott.

Tilea Viorele az újságírókkal közölte, hogy semmiféle nyilatkozatot sem adhat, mert mint magánember jött haza edesanyja temetésére, aki Nagyszébenben meghalt.

Néhány órai temesvári tartózkodás után Tilea Viorele gépkocsin folytatta útját Nagyszében felé.

Módosították az adóügyi eljárásról szóló törvényt

A Hivatalos Lap legutóbbi száma rendelet-törvényt közöl, amely módosítja az adóügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény egyes szakaszait. A lényegesebb módosítások a következők:

A pénzügyminisztériumban működő adóügyi igazgatóságok, valamint a szeszmonopol vezérigazgatósága mellett egy-egy különleges bizottság létesül a törvényt módosított 14. szakasza értelmében. A bizottságok összeállítását miniszteri határozat állapítja majd meg.

A jövőben azon kihágási jegyzőkönyvek, amelyekben az esedékes adó a bírság összegével együtt meghaladja a 100 ezer leit, valamint azok is, amelyek a bírságon kívül még elzárást is előírnak és amelyeket jóváhagyás végett a pénzügyminisztériumhoz terjesztenek elő, átvizsgálás végett az újonnan létesített bizottságok valamelyike elé kerülnek. A fellebbezéseket adóügyekben a törvényszékek tárgyalják le abban az esetben, ha az adó összege a bírsággal együtt nem haladja meg az ötmillió leit, valamint azon esetekben is, amikor a bírságon kívül a büntetés elzárásról is szól. Azon esetekben, amikor az adó és a bírság összege meghaladja az ötmillió leit, az ügyek a tábla elé tartoznak.

A törvényszékek és a táblák adóügyekben hozott ítéletei ellen nem adható be ellentmondás, hanem csak felfolyamodás. Ezeknek a felfolyamodásoknak letárgyalása elsőbbségi jogot élvez.

A pénzügyminisztérium nem módosíthatja és nem semmisítheti meg közigazgatási úton a kihágási jegyzőkönyveket, mielőtt azokat a törvény 14. szakasza értelmében újonnan létesített különleges bizottságok át nem vizsgálták volna.

A továbbiakban a rendelet-törvény felsorolja azokat az eseteket, amikor a kihágási jegyzőkönyvek mégis megsemmisíthetők és a bírság legfeljebb 5 százalékkal csökkenthető.

Meghosszabbították a katonai övezetekről szóló intézkedésben megállapított határidőt, a Hivatalos Lap március 3-iki száma közli a nem-

zetvédelmi minisztérium azon rendelkezését, amelynek értelmében május elsejéig meghosszabbítják azt a határidőt, amelyen belül mindazok, akik a katonai övezetekben tartózkodnak, laknak, vagy akiknek ott házuk van, jelentkezni kötelesek. Ugyanez a meghosszabbítás vonatkozik a katonai övezetekben lakó személyek személyazonossági bizonyítványának láttamozására. Az 1939 október 18-ig a katonai övezetekben eszközölt ingatlanadásokat, vagy bérbeadásokat érvényeseknek tekintik, ha a vevők vagy bérletiek 1940 május 1-ig beszerzik a katonai övezetekről szóló rendelkezésben előírt jóváhagyást.

Öngyilkos napszámos. Temesvár. Saját tud. Mayer Ferenc 42 éves napszámos, edesanyja jö-zsefkülvárosi lakásának fűkamrájában felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. A vizsgálat megállapítása szerint a napszámos súlyos tüdőbaja miatt követte el öngyilkosságát.

Rusznák Gyula:

FALUVÉDELEM

Amatorkötésben 65 Lei és portó

Krisztus és a falu problémáit mutatja be nagy hozzáértéssel, szeretettel és segíteni akarással az elhivatott falukutató

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Felfüggetlenül: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hónapra 75 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P, egy hónapra 5 P. Vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
 Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Morsékelő északi, északkeleti szél, változó felhőzet, egy-két helyen még kevés havazás. Erős éjjeli fagy, gyenge napali olvadás.

Ghelveanu belügyminiszter kihallgatáson fogadta az angol követet. Bucarestből jelentik a rádió: Mihai Ghelveanu belügyminiszter ma hosszabb kihallgatáson fogadta Hoare bucaresti angol meghatalmazott minisztert.

KÉT SZENTÉ AVATÁS LESZ A TAVASZ FOLYAMÁN. Rómából jelentik: A pápa csütörtök délelőtt titkos konzisztóriumot tartott. A konzisztóriumon befejezték Gemma Galgani és Eufrosia Pelletier szerzetesnővérek szentéavatásának eljárását. A két szentéavatás a tavasz folyamán megtörténik.

HÓVIHAR KÖVETKEZTÉBEN HATALMAS HŐTÖMEGEK TORLASZOLNAK EL TÖBB VASUTVONALAT. Bucarestből jelentik a rádió: Az országban dühöngő nagy hóviharak következtében több ókíráltságú vasútvonalon beszüntették a forgalmat. A pályatesteket ugyanis magas hőtömegek torlaszolták el. Egyes helyeken a hőréteg magassága eléri az egy métert. A vonatok nagy késéssel érkeznek Bucarestbe, a Bucaresti észak-pályaudvarról azonban menetrend szerinti pontossággal indulnak el.

ÚJ RENDELKEZÉS A MÜKEDVELŐI ELŐADÁSOKRÓL. A nagyváradai rendőrség vezetője, dr. Rege Illés rendőrkapitány, a kultuszminisztérium rendelkezése alapján felhívja mindazokat, akik műkedvelői előadásokat szoktak, vagy készülnek rendezni, az eziránti kérésüket 15 nappal hamarabb adják be a kolozsvári szépművészeti felügyelőséghez, a színházak és operák vezérigazgatóságához Bucaresti, Campineanu-utca 3. szám alatti címezőre. Mindazok, akik nem tartják magukat a rendelkezésekhez, a már előzetesen meghirdetett műkedvelői előadásokat sem tarthatják meg.

Dr. Zakariás I. István nyugalmazott kórorvos halála. Szomorú gyászír érkezett Szépvíz községből: dr. Zakariás I. István nyugalmazott kórorvos 69 éves korában, hosszas betegség után március 5-én délután 2 órakor meghalt. Temetése csütörtökön volt igen nagy részvét mellett a szépvízi római katolikus örömi temetőben. Lelkiúdvért pénteken mutatták be a szentmisét, a szépvízi római katolikus templomban. Feleségén, öz. dr. Zakariás I. Istvánné szül. csikezentkirályi Leestyán Erzsébeten és fiain: ifj. Zakariás Istvánon és Zakariás Tiboron kívül rendkívül kiterjedt nagy család gyászolja. — Dr. Zakariás I. Istvánt a „Magyar Lapok” külső munkatársának tekintette; lelkes keresztretjévfető volt és ő maga is sok ügyes, ötletes keresztretjévfető készített, amelyek közül mi is számosat közöltünk s egy időben sűrű levelezésben állt rovatvezetőnkkel, akit mindig jóakaratan figyelemmel kísért, ha esztendőre vagy elírás történt a keresztretjévfető rovatban. A kedves, jóvívás öreg ur emlékét szeretettel őrizzük meg.

HÁROMEZER LEIRE ITELTEK EGY ARADI HUSIPAROST, MERT SOK CSONTOT ADOTT A KIMÉRT HUSHOZ. Aradrol jelentik: Érdekes kihágási ügyet tárgyalt az aradi városi közigazgatás mellett működő rögtönítélő uszora-bíróóság. A közelmúlt napokban történt, hogy a városi ellenőrző szolgálatának közegai kihágási jegyzőkönyvet készítettek a Neteu-féle mészárosárú üzlet tulajdonosa ellen azon a címen, hogy a husiparos a megengedettnél több csontot tett nyomatékként mérlegére, amikor vevőit hussal szolgálta ki. A kihágási jegyzőkönyv alapján az uszora-bíróóság elé került az ügy és az érdemi tárgyalás után a mészárosüzlet tulajdonosát 3000 lejt pénzbüntetéssel sújtották.

HUSZONKILENC HALOTTJA VAN A BRESIAI ROBBANÁSNAK. Rómából jelentik: A bresiai vegytermékgyárban történt robbanásnak újabb jelentés szerint 29 halottja és 50 sebesültje van.

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4-7 óra között a Banca Natională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államköölcsön, amely 4 és fé százalék kamattörlesztéssel hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer lejes kötvény után 200 lejt), három, vagy öt év után pedig a lejegyztett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödrrészt s a lejáró szelvénytel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülös-
 hető pénzét

Zürichi zárlat, Párizs 9.94 fél, London 17.55, Newyork 446, Brüsszel 75.57 fél, Milánó 22.52, Amszterdam 236.95, Berlin 178.75, Szófia 550 áruban, Belgrád 10, Bucaresti 340 áruban.

BORZALMAS BANYALÉGROBBANÁS CHILÉBEN 294 HALOTTAL. Santiago de Chiléből jelentik: A svageri szénbányában borzalmas bányalégregrobbanás történt. Eddig 294 halottat és több száz sebesültet hoztak felszínre. A szerencsétlenség valóságos nemzeti gyász váltott ki Chilében. A köztársasági elnök több miniszter kíséretében a szerencsétlenség színhelyére utazott.

Temesváron a március 4-iki áráknál drágábban nem szabad eladni. Saját tud. A Kereskedők Egyesülete felhívta a kereskedők és vállalatok figyelmét a március 4-iki Hivatalos Lapban megjelent általános árszabályozási rendeltetésre, amely a közszükségletű cikkekre vonatkozó és továbbra is változatlanul érvényben maradó előírásokon kívül a többi cikkre is kiterjeszti az árszabályozást és ellenőrzést. A törvény számos intézkedése közül az egyetlen soronkívüli sürgősséggel közölni kívánta, hogy március 4-től kezdve nem szabad a március 4-iki napi eladási áránál drágább áron semmiféle árucikket eladni, mindaddig, amíg a minisztérium ezen cikkek gyári, nagykereskedői és kiskereskedői eladási árát hivatalból megállapítja. Ezen intézkedés alól csupán a mai napig közszükségletű cikkeknek nyilvánított árak képeznek kivételt amelyeknél a törvényes haszonkulcs alapján történik továbbra is az árak kiszámítása. Teljes kivételt képeznek az árszabályozás és ellenőrzés alól a mezőgazdasági és borászati termékek.

A NEMZETI ÚJJÁSZÜLETÉSI ARCIVONAL nagyváradi Nemzeti Gárdájának II. alközpontja március 9-én, szombaton este 9 órai kezdettel: Sadoveanu és Petrescu asszony helynépsége alatt a váradszőlősi Barátok-féle helyiségben jótékony célú estélyt rendez a bevonultak családtagjainak segélyezésére. A jótékonyestély est iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Megölték a pikkolók a pincéret az elsikkasztott borralaló miatt. Iasiból jelentik: Iasiban az utcán holtan találták Gheorghe Leon 50 éves pincéret. A hatóságok megállapították, hogy a pincéret néhány pikkoló ölte meg, akikkel a borral való elosztása körül összekülönbözött.

Herbert Schultze, német tengerészkapitány, most tért haza tengerelattjárójával s jelentést tett útja eredményéről a tengerészeti hatóságoknak.

A kékkő maximális ára. A nemzetgazdasági minisztérium a következőképpen állapította meg a kékkő maximális árát. Gyárosok részére 45 lejt, franco rendelési állomás, nagykereskedők részére 47 lejt loco raktár, kiskereskedők részére 49 lejt kilogrammonként.

FELROBBANTJÁK A GRAF SPEE RONCSAIT. Montevideoból jelentik: A montevideói kikötő parancsnoksága az uruguayi német követelt egyetértésben elhatározta, hogy felrobbantatja az Admiral Graf Spee roncsait, mert veszélyeztetik az öböl forgalmát. A páncélos orra és parancsnoki tornya kiállt a vízből és így a dinamitot itt helyezték el. Az első robbantási kísérlet azonban nem sikerült, amennyiben a töltény nem robbant fel. A robbantást most újra megkísérik.

Rendkívüli hitel a kiirtott direkttermő szőlőültetvények megváltására. A Monitorul Oficial 53. száma közli a pénzügyminiszter azon rendelkezését, amelynek értelmében a földművelésügyi miniszter számára ötmillió lejes rendkívüli hitelt nyitnak a kiirtott, illetve kiirtandó direkttermő szőlőültetvények megváltására.

AGYONSUJTOTT NÉGY EMBERT A HÓVIHARSODORTA REPÜLŐGÉP. Bernből jelentik: A thuni gyakorló téren tevékenykedő tűzérőg felett megjelent egy hóviharsodorta svájci repülőgép. A gép igen alacsonyan szállt, majd a hatalmas szél földrekenyszerítette. A repülőgép az ágyuk körül foglalatokodó tüzek közé zuhant. Négy ember szörnyethalt, három többékevésbé súlyosan megsebesült.

Sikkasztó postamester a bíróság előtt. Temesvár. Saját tud. A táblaí büntetőbíróóság Dobanda János volt temeshidegkuti postamester sikkasztási bűnpörét tárgyalta. Dobanda; a vádirat megállapításai szerint, 1938. júniusától novemberig hatvankilencszer lelt sikkasztott a hivatalos pénzekből. A sikkasztást egy, annak idején megijesztett ellenőrzés alkalmával fedezték fel. Dobanda akkoriban azzal védekezett, hogy három ezer lejt fizetéséből nem volt képes súlyosan beteg gyermeke gyógykezelését fedezni, azonkívül elaggott anyját kellett eltartania. A vádott, a tárgyaláson a sikkasztást másként igyekezett menteni. Előadta, hogy egy Poruti Gheorghe nevű bucaresti postatisztviselő jelent meg nála s egy régebbi temesvári postafelügyelőre hivatkozva, annak részére százezer lejt kért, köcsönbe. Hosszas tárgyalás után meggyeztek aztán abban, hogy Dobanda hetven ezer lejt ad. A bírósági tárgyalást végző elnök a védekezésre meggyeztetve, hogy a feltálat mese tulságoosan átlátzó. A bíróság Dobandát másfél évre ítélte, mivel azonban a hiányzó összeget idővel pótolta s így a postát károsodás nem érte, a büntetés végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztették.

Vasárnap délelőtt tartja közgyűlését a nagyváradai Kereskedői Tanács. Saját tud. A nagyváradai Kereskedői Tanács március 10-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartja meg évi közgyűlését a városháza dísztermében. A Kereskedői Tanács közgyűlése iránt kereskedő és iparos körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Szolgálatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Szombaton éjjel a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot:
 Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-76.
 Orangyal, Str. Alexandri.
 Oroszlán, Piata Mihai Viteazul 14. Telefon 23-35.
 Szent István, Str. General Holban.
 Aranyas, Piata Unirii No. 6. Telefon 25-74.

POSTAFIÓK

A Nagyböjt szellemében... Február 28—március 6-ika között Erdély nagy misszionáriusa, P. Lukács Manó tartott szentmissiót Székelyvácskén. Nem egyszer a mindig zsúfolásig megtelt templom népe könnyes szemekkel és mélyen meghajtott fejjel énekelte: „Könyörülj Istenem, én bűnös lelkemen...”

Egészen ünnepnap volt, — Isten lelke lebegett kicsiny falum felett... Február 28-án este harangzúgás közepette 2 falu népe szeretettel fogadta Szent Ferenc egyszerű fiát. A plébánián Dénes József II. oszt. tanuló és Boér István sz. gondnok üdvözölte közvetlen és meleg szavakkal a Missió Atyát. A szentmissió nagy sikeréről a szentgyónások és szentáldozások száma beszél. Szentgyónás: 520, szentáldozások száma: 1612. Felejthetetlen nap volt március 5-ike: a Missió Atya 2 nagy keresztet szentelt meg. A hatalmas keresztet nagy betűvel vésték a szavakat: „Hiszek” s a másik keresztre: „Béke királya, adj békét nekünk” s a két falu buzgó népe ünnepélyes körmenet keretében állította fel a keresztet a falu alsó és felső részén. A keresztet ünnepélyes megszentelése alkalmával részt vettek: Márton Béla magyarországi plébános és Kocsis Imre bordosi plébános.

Március 6-án szeretettel bucsuzott a falu népe a Missió Atyától. A bucsuzás alkalmával a plébánián Székelyvácska és Székelyszállás sz. gondnok Boér István és Veress Márton mondott hálás köszönetet a szives fáradozásért. Véczei népviseletben megjelent nagy leánycsoport élén Sánta Katalin és a legények élén Tóth Jakab köszöntötte a Missió Atyát. Öröm volt hallani az ifjuság ajkán a nagy ígérlet szavait: „A csikeomlyói Máriát továbbra is szeretni fogjuk, — segítségét mindig kérni fogjuk, — s a csikeomlyói Mariához a pünkösdi búcsúra mindig elmegyünk.” A szentmissió szép volt, mert kicsiny falum felett egészen az Isten lelke lebegett... **Csiby István** plébános

Missió Szentdemeteren. Igen jól sikerült missiót tartott P. Lukács Manó, székely származású, ferences atya Szentdemeter (Udvarhely megye) egyházközségben 1940 február 20—27. napokban, — dacára a nagy hideg időnek, a hívek minden nap megtöltötték a 800 éves templomukat. Az átlag 800 lelket számláló egyházközségben volt 462 szentgyónás, 1116 szentáldozás, — jöhetnek sokan tavol vagy szolgálni, munkára, vagy bevonulva katonának. Ezután is az egyházközség hálás köszönetét nyilatkoztatja a főtisztelendő Páternek a lelkek ügyében végzett fáradozásaiért. **Simonfi József**, plébános.

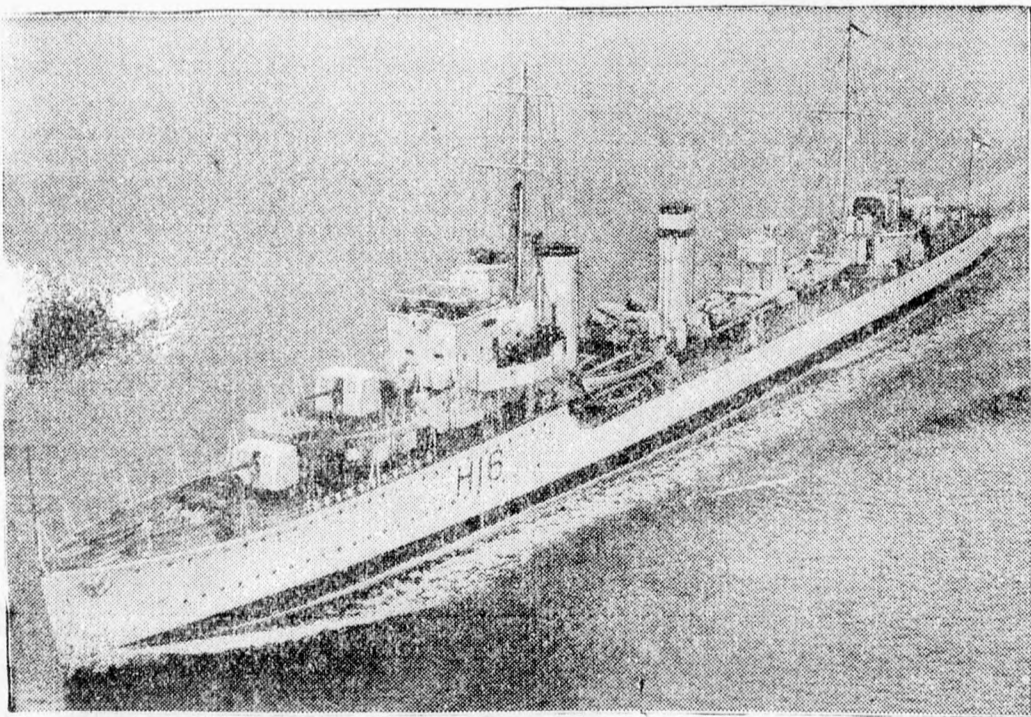
Az „Uj haza”, Nyírő József új drámája rövidesen bemutatásra kerül a budapesti Nemzeti Színházban. Az érdekes erdélyi tárgyú dráma a madéfalvi veszedelem idején játszódik s a főszerepeket Dayka Margit és Jávor Pál alakítják. Nyírő József már megérkezett Budapestre — mint onnan írják — s részt vesz darabja próbájában, amelyet a pesti közönség nagy érdeklődéssel vár.

A Szabadkay színtársulat, amelyik hosszú éveken át Szatmáron működött, az őszi szezonban Marosvásárhelyen kezdte meg előadásait. Szabadkay kitűnő együttest állított össze: jelenlegi primadonnája Krémer Mancsi, akit a Thália színtársulat előadásaiából előnyösen ismer a közönség, mellette Wojticzky Elvira, Kőszeghy Dusu, Bárdi Teréz, Jeney János, Hegyessy Ferenc és Schreiber Lajos karnagy a társulat erősségei. Szabadkay most tárgyalásokat kezdett Nagyvárad városával, hogy az itteni városi színházban szerepelhessenek. A tárgyalások — amint értesülünk — kedvező irányban haladnak s rövidesen a legújabb operetekben láthatja viszont a váradi közönség régi kedvenceit.

Húsvéti kiállítás Kolozsváron. A kolozsvári Hölgykongregáció „Húsvéti örömök” címen háziipari termékeiből jó-tékony célú húsvéti kiállítást rendez a Marianum rajztermében, március 17-től 20-ig. Kolozsvár társadalma érdeklődéssel várja a kiállítást megnyitását, mert amit a Hölgykongregáció rendez, az mindig eseményszám-ba megy. Ebből az alkalomból bemutatják: Honnan eredt a húsvéti öntözöködés szokása? Milyen legyen a húsvéti asztalunk? Mivel szerezzünk örömet húsvétkor? Hogyan díszítsük a mai otthon, háziipari termékekkel és népművészeti remekekkel? A kiállításon művészi festett tojások között válogathat a látogató és gazdag húsvéti buffet is a nagyközönség rendelkezésére áll. A megnyitót Velits Zoltánné tartja, virágvasárnapján, március 17-én déli 12 órakor. A kiállítás ezenkívül nyitva lesz: 17-én, 18-án és 19-én, vasárnap, hétfőn és kedden délután 4—fél 8-ig. Aki szereti a szépet, nézze majd meg ezt a kiállítást, a Marianum rajztermében.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: ACÉLSÁRKÁNY.
APOLLO: A PÁRIZSI HÁZ.
CORSO: I. ÉN ÉS TE VÁRLAK. II. A TÖRVÉNY NEVÉBEN.

A „Daring” nevű angol torpedóromboló, amelyet a németek elsüllyesztettek

Száz meghűlés grippa DIANA bedörzsölés

Valamennyi szatmármegyei nyugdíjas vasuti könyvecskéjét szatmáron bélyegezik le

Szatmár. A szatmári állomásfőnökség titkári hivatala hivatalos közleményben hozta a megyében lakó állami és vasuti nyugdíjas tudomására, hogy a kedvezményes utazásra jogosító könyvecskék szokásos évi láttamozását megkezdte. Valamennyi kedvezményes könyvecskével rendelkező városi és megyei nyugdíjas a szatmári állomáson köteles jelentkezni. Láttamozás nélkül a könyvecskék az 1940. évre nem érvényesek. A láttamozásnál a fél nyomtatott kérvénymintát köteles kitöltani. A kérvényre 9 lei értékű bélyeg ragasztandó. Ezenkívül az elsőosztályú könyvecskékre 240 lei értékű közlekedési és 40 lei biztosítási, a másodikosztályúnál 120 lei közlekedési és 30 lei biztosítási, a harmadosztályúnál 40 lei közlekedési és 20 lei biztosítási bélyeget kell ragasztani.

SPORT

Összeállították a Nagyváradai Sport Egylet kettős kardcsapatát a vasárnap megtartandó vívőközi mérkőzésre

Nagyvárad. Saját tud. Az előzetes erőpróbák és körmérkőzések után az NSE most már kijelölte azokat a vívókat, akik az SzSE kettős kardcsapatával szemben az egyesület színeit képviselik. A senior csoport tagjai ezek szerint: Szántay János I., dr Roxin Aurel, Barabás Ferenc és Salamon Miklós lesznek, míg a juniorok csapatában Szántay János II., Hodosan János, Grünstein György és Csanda Endre, vagy Sonnenfeld Ferenc indulnak. A kettős versenyt követően Melchner Sándor az NSE kiváló képességű vívómestere tanítványával vívóakadémia keretében a vívóművészet szépségeit mutatja majd be. Érdekes, hogy most vasárnap nagyváradon az NSE vívótermében megtartott verseny után jövő vasárnap az SzSE vívói Szatmáron látják majd vendégül az NSE vívóit „revansmak” számító kettős kardcsapatmérkőzésre.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

Fekete Mihály jubiláris előadásai Nagyváradon

Kedden délután 6 órakor és este 9 órakor tartja meg a nagyváradai színházban 35 éves színészi jubileumát Fekete Mihály a Lyon Lea előadásának keretében. Mint a jegyelvételből megállapítható, az előadásokat zsúfolásig fogják végignézni. Az esti előadásra páholy, szénye és a jobb helyek közül már alig kapható egy-két jegy és a délutáni előadásra is tömegek vásárolják a jegyeket. Fekete Mihály arra kéri a közönséget, hogy mindenki jó előre biztosítsa magának a helyét, mert az előadás napján, a pénztár előtt való zsúfoltságot csak így lehet elkerülni. Az előadások pontosan kezdődnek, tehát jól teszi mindenki, ha előre gondoskodik a jegyről. Fekete Mihály játszóársai Felszeghy Mária, Rittlinger Rádai Imre, Pogány Janka, Galambos Elemér és Vermees Dezső lázasan és szeretettel készülnek az ünnepi előadásokra és így a közönség olyan előadásokat kap, amelyet a váradi színpadon régen láthatott. Helyárak: 10, 15, 20, 30, 40, 50 lei és minden jegy után a kötelező bélyegek ára.

A Pázmány Társaság márciusi felolvasó ülése

Március 12-én, kedden délután 6 órai kezdettel tartja meg márciusi felolvasóülsését a Pázmány Társaság Kolozsváron, a R. K. Lyceum könyvtárában. (Str. Cogalniceanu 2.) Ezuttal a Pázmány Társaság tagjai közül az idősebb nemzedék szerepel az értékes műsoron, melynek első pontjaként dr. Boga Alajos pápai prelátnak, egyházmegyei előadó tartja meg székfoglalóját: „A katolikus iekolázás multja Erdélyben” címmel. A második székfoglalót Szopos Sándor kolozsvári festőművész tartja, aki nemcsak az esetet, de a tollat is sok fehérséggel kezeli. Előadásában „Képzőművésztünk útjával” foglalkozik. Az értékes felolvasóülsést dr. Gyárfás Elemér szenátor, a Pázmány Társaság alelnöke vezeti le.

Temesvár városa bevezeti a kötelező munkaszolgálatot

Temesvár, Saját tud. Baran Coriolan dr. főpolgármester, volt belügyi alminiszter nyilatkozatot adott, amelyben kifejtette, hogy Temesvár városának is igénybe kell vennie a törvényben biztosított jogát és bevezeti a kötelező munkaszolgálatot. A városnak rengeteg munkát kellene végeznie, de a helyzetre való tekintettel költségvetését csökkentenie kellett. Más városok példájára így bevezeti a kötelező munkaszolgálatot, vagyis a város minden tízennyolc és hatvan és közötti férfit kötelezően évente ötnapig közmunkát kell végeznie. A törvény azonban módot ad arra, hogy aki maga nem akarja ezt a munkakötelezettséget teljesíteni, ezt pénzben megválthatja. Amíg tehát a napokban hirdményben fogják felhívni azokat, akik hajlandók munkát végezni, hogy jelentkezzenek a kerületi telekbíróságoknál, a többiekre április elsejétől adót vetnek ki. A munkamegváltás összege napi ötven-hatvan lej lesz, a pontos összeget ezután fogják megállapítani. Azokat, akik közmunkát végeznek, be fogják osztani a Mehalkülvárosban lévő mocsaras talaj feljavítását célzó munkához — a mocsarat teljesen el akarják tüntetni a ehhez a munkához sok munkaerő szükséges. A többiek által fizetendő munkamegváltási összeget a költségvetésbe iktatják. A város házában remélik, hogy ez oly jelentős összegre fog rugni, amivel majd pótolhatnak egyetmást, amit a viszonyokra való tekintettel nem vehettek fel a költségvetésbe. Nevezetesen a városi kulturpalotába áthelyezett múzeum teljes kialakításához szükséges összeget fogják az így befolyó pénzekből fedezni, valamint a régi múzeumépülethe költözött városi könyvtár helyiségeit alakítják át megfelelő módon. Nagyszabású olvasóteremről is gondoskodnak.

A Nyomdaipari Munkaadók Céhének harca a kontárok ellen

Kolozsvár. Saját tud. A Szamos-tartományi Grafikai Munkaadók Céhé legutóbb tartott közgyűlésén — mint jelentették — erélyesen állást foglalt a kontárok és azok ellen a vállalatok ellen, amelyek nem közvetlenül a nyomdáknak adják át nyomtatványrendeléseiket és azok ellen a nyomdai üzemek ellen is, amelyek könyvkötőiparra vonatkozó engedély nélkül könyvkötői munkát is vállalnak. A céh azonban nem elégedett meg ezzel az elvi állásponttal, hanem elhatározta, hogy elvi állásfoglalását gyakorlatilag is megvalósítja.

Eppen ezért a kontárok, közbenjárók és a jog nélkül könyvkötői munkát vállaló grafikai vállalatok ellen feljelentést tett a kolozsvári munkakamaránál, amely tegnap már ítélezett is a kihágások ügyében. A munkabíróság 1000 lej pénzbírással büntetett meg egy nagyvállalatot, amely nyomtatványait egy fötéri könyvkereskedésben rendelte meg, ugyancsak 1000 lejjel büntette meg a könyvkereskedőt is, aki anélkül, hogy nyomdával rendelkezne, nyomtatványok elkészítését elvállalta. 1000—1000 lej pénzbüntetéssel sújtott a munkabíróság három kis nyomdászt is, akik nemcsak a nyomtatványok elkészítését, hanem azok összerakását is magukra vállalták. Érdekes a munkabíróség döntése abból a szempontjából is, hogy iparkihágás elkövetésében nemcsak a munka vállalóját, hanem a munka megrendelőjét is megbüntette.

A Grafikai Munkaadók Céhé tovább folytatja munkáját és a közeli napokban ellenőrző szemlélet fog tartani az összes nyomdai vállalatokban, hogy a kontárkodásnak véget vessen.

272 millió lei anyagi és 1 leu erkölcsi kár megítélését kéri az Ausschnitt perben a Resita

Bucurestiből jelentik: Az Ausschnitt-per tegnapi napján Manolescu Mircea, a Resita-művek ügyvédje, a magánvád képviselőjében folytatta az előző tárgyalási napon az idő előrehaladtát miatt félbehagyott beszédét. Manolescu Mircea részletesen ismertette a vádiratban felsorolt vádpontokat és behatóan foglalkozott azazal az öt új vádponttal is, amelyeket a tárgyalás folyamán említett Ausschnitt ellen az ügyész tett. A magánvád képviselő ezután hangsúlyozta, hogy

Max Ausschnitt a 18 millió francia aranyfrank paragrafusával által inkrimált csalárd ügykezelést követelt el és a Resita-művek jogi képviselője kérte a törvényszéket, hogy kötelezze Max Ausschnittot az 1 millió francia aranyfrank értékű értékpapír visszatartására vagy ezzel egyenlő 118 millió lei megtérítésére.

Az ócskavas ügylettel kapcsolatosan 154 millió lei károsodást jelentett be a Resita-művek nevében Manolescu ügyvéd, aki hangsúlyozta, hogy a nemzetgazdasági minisztériumhoz beadott kérvény következtében

a Resita-műveknek erkölcsi károsodásuk van és ezért 1 leu kártérítést kéri.

Ezután a Banca Nationala nevében megjelent

Valentin Georgescu ügyvédnek adták meg a szót, aki a deviza-ügyletek terén elkövetett visszaélések miatt jelentett be a magánvád részéről kártérítési igényt. Ezután ezt követően a törvényszék felőrlés szünetet rendelt el, majd a tárgyalás megnyitása után az elnök a közvádiórnak, Vintila Banescu ügyésznek adta meg a szót a vádbeszédek megtartására. Az ügyész vádbeszédének megkezdésekor elősorban azt hangsúlyozta, hogy

Max Ausschnitt teljes megfontolással követelte el cselekedeteit.

Mindezek a büntetőtörvénykönyv 539. szakaszába ütköznek. Ezért, ennek alapján emel vádat Max Ausschnitt ellen, aki — mint mondotta — beteg és betegségére a büntetés a gyógysezer. A „betegség” súlyosságára való tekintettel a törvényszakas az által megállapított legsúlyosabb büntetés kirovását kérte.

Este 8 órakor a vádbeszéd elhangzása után a törvényszék rövid szünetet rendelt el, majd a megnyitás után a védelem által beterjesztett kérelmet tárgyalta, amely a Resita pótkihallgatására vonatkozó kívánságaival áll kapcsolatban. A köz- és magánvád tiltakozott arra való hivatkozással, hogy ezek nem állnak összefüggésben a vádirat kiterjesztésével. A döntést ebben a kérdésben másnapra halasztották

Milyen új könyveket kell vezetni a malmok, lisztkereskedők, pékek, cukrászok és szatócsoknak

Bucurestiből jelentik: Április 1-én életbe lép az a rendelet, amelyet a Központi Búzaértékesítő hivatal adott ki. Ez a rendelet az összes malmokra, lisztkereskedőkre és sütőiparosokra vonatkozik.

Az új törvény alapján a rendes kereskedelmi könyvek kivétel, amelyeket a pénzügyminisztérium követel, mindazok, akik búza- vagy rozslisztet, vagy árpát őrölnek, akár kereskedelmi, akár paraszt-malmok és mindazok, akik bármilyen fajtájú lisztet, mint kereskedő károsítanak, akár természetben, akár azokat átalakítva (raktárak, garázsok, üzletek nagyban és kicsinybeni eladási le-rakatok, pékek, perescek, szatócsok, cukrászok, stb.) kötelesek speciális könyveket vezetni a megállapított minták szerint, melyekbe tintával, vagy vegyi ironnal, törlés vagy radírozás nélkül be kell írni nyilvántartás céljából a nyersanyag mennyiségét, annak származását, a gyárba behozott nyersanyagot és az előállított termékeket: lisztet, grizt, keményítőt, idegen anyagot, hulladékot, valamint a kereskedelmi forgalomban eladott termékeket és a lefizetett törvényes taxákat.

A rendelkezés alkalmazása céljából kilenc féle speciális könyvet sorol fel és pedig:

1. A falusi községekben levő pékek, perescek, valamint bármilyen községben levő cukrászok által felhasznált liszt nyilvántartására.
2. A nagybani, vagy kicsinybeni eladási raktárak, üzletek, általános raktárak és garázsok raktáraiban levő liszt nyilvántartására.
3. A falusi malmok őrlési nyilvántartására a kgként 0.25 fogyasztási taxa nyilvántartására.
4. A henger- és köberendezésű falusi malmok nyilvántartása céljából.
5. A lisztes tsztagyarak liszt nyilvántartására.
6. A kétszer-sült gyárak által felhasznált liszt nyilvántartására.
7. A keményítő, glucen, fehérnemű, cipész csiriz és dextringyárak által elhasznált lisztmennyiség nyilvántartása számára.
8. Nyilvántartási könyv a szatócsok, a kicsinybeni eladási raktárak számára és olyan vállalatok részére, amelyeknek fiókjai vannak.
9. Könyv a felhasznált nyersanyagokról, azoknak származásáról, a gyártás alatt levő nyersanyagokról és a termékekről: liszt, griz, korpá, idegen anyagok, hulladékok és

a kifizetett törvényes taxákról a kereskedelmi malmoknak minősített szisztematikus malmok számára.

Az új könyvet április hó 1-től kell vezetni. Az új lisztkönyvben újabb rovatok is szerepelnek, mint a régieben.

A könyvekben szereplő felírások értelmében minden kereskedő, aki liszt eladásával foglalkozik, köteles az esetenként kiállított összesített számlát az adóhivatalnál bemutatni, amelynek alapján az adóhivatal igazolványt ad ki arról a lisztmennyiségről, melyet a valóságban már előző nap elvittek a vevők.

Érdeklődtünk illetékes helyen a könyvek bevezetési módjáról, azonban ezideig még teljesen tiszta helyzetkép nem alakult ki és az érdekelt hivatalok várják a Központi Búzaértékesítő hivatal törvénymagyarozatát, illetőleg a törvény végrehajtásával kapcsolatos utasításait.

Figyelem!	Figyelem!
Milyen lezártított áron kaphatok a	
Magyar Szemle Társaság	
következő művei:	
Hóman: A magyar történetírás utjai	ára 540 lei helyett csak 350 lei
Weisz: Mai magyar tarsadalom	ára 360 lei helyett csak 250 lei
Horvath: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei	ára 396 lei helyett csak 250 lei
Szekfű: Bethlen Gábor	ára 460 lei helyett csak 300 lei
Farkas: Fiatal Magyarország kora	ára 396 lei helyett csak 250 lei
Babits: Amor Sanctus	ára 331 lei helyett csak 250 lei
Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó	
A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján	

A 70 éves Maróczy Géza nyilatkozik a sakkozás művészetéről

Karesú, magas alakja, hátrafésült dús haja, kék szemének állandó mosolygása, mozdulatainak frissége, társalgásának szellemes fordulatai, mind, mind ellentmondanak a ténynek, amelyet pedig nem lehet kétségbe vonni: Maróczy Géza, a magyar sakkozás büszkesége — 70 éves, 45 évvel ezelőtt szerezte meg a mesteri címet és rangot Hastingsban és azóta győzelmet győzelemre halmozott, hírt, dicsőséget szerzett nevének és nemzetének, három sakkozó nemzetekkel szemben állta meg sikerrel a helyét s még 1936-ban is — 66 éves korában — olimpiai világbajnoksághoz segítette a magyar csapatot Münchenben. A magyar sakkozást több, mint négy évtizeden keresztül Maróczy jelentette és tette világhíressé. Megkérdeztük, hogy 45 éves versenykarrierje alatt mi volt a legérdekesebb sakkélménye?

— 1899-ben — feleli Maróczy, — Markóval mérkőztem egy bécsi versenyen. 30 lépés után általános játékelemzés következett. Mindenki — beleértve az összes jelenlevő sakkudósokat, — azt állította, hogy vereségem elkerülhetetlen. Nagy meglepetést keltett, amikor csöndesen kijelentettem, hogy feltétlenül megnyerem a játszmát. Rothschild Albert odaüzent nekem, hajlandó vagyok-e 100 forintba fogadni a győzelemre? Hajlandónak nyilatkoztam, mire Rothschild rövid gondolkodás után így nyilatkozott: „Mi mindnyájan biztosra vesszük Maróczy vereségét. Ő azt mondja, nyerni fog. Ha Maróczy ilyen biztos a dolgában, miért dobjuk ki a 100 forintot az ablakon?” Életemben először és utoljára nyerhettem volna sakkfogadást, még hozzá Rothschildtól. Nem sikerült, mert túlságosan bíztak bennem...

— Legszébb versenyszereplése?

— Nyolc-tíz első díjat is nyertem nagy nemzetközi versenyeken, de legértékesebbnek mégis azt a második helyezést tartom, amelyet 1896-ban értem el Nürnbergben. Ez volt az első mestertornám, amelyen résztvett a világ minden nagy játékosa. Mindenki mást megelőzve, Lasker világbajnok mögött lettem a második.

Maróczy ezután így folytatja érdekes visszaemlékezéseit:

— A világháború alatt meghívott a pólai Tiszti Kaszinó. Az 1916-ik évi olasz offenzíva miatt sokáig nem tudtam hazautazni. Nap-nap után szimultán játszottam a tengerésztiltsékekkel, mint egyetlen civil. Jól emlékszem, gyakran megjelent a kaszinóban Horthy Miklós és tengerésztiszt-társaival együtt nézte a játékomat.

— Ki volt legerősebb ellenfele?

— Itt minden a hangulattól és a körülményektől függ. Ha ezek kedveznek, meggyőződésem szerint meg lehet verni minden ellenfelet. Természetesen az ellenfél játékmódora is sokat nyom a latban. Én sohasem szerettem a lassú, óvatos, pozíció-játékot. Ilyen ellenfelekkel szemben gyakran elvesztettem türelmemet, ami bizony vereséget szokott jelenteni. Lasker világbajnok nehéz ellenfél volt, száraz pozíció-játékos, míg én a bonyodalmat kedvelem, az ötletes áldozatokat, a meg-megújuló kombinációkat.

— Ki volt „minden idők” legjobb sakkjátékosa?

— Szerintem Stejniz.

— A maiak közül ki a legjobb?

— Aljehin világbajnok és a 23 éves észt Keres. A régi játékosok sakkudósok voltak, a maiak művészek. A régiak iskolát csináltak, megteremtették a sakk elméletét, amely ma már készen áll mindenkinek a rendelkezésére. Ennek köszönhető, hogy a mai játékosok összehasonlíthatatlanul többet tudnak, mint a régiak.

— Ma ismét háború dúl Európában. A sakk tulajdonképpen hadviselés fehér és fekete bábokkal. Mindenképpen érdekes lenne tehát

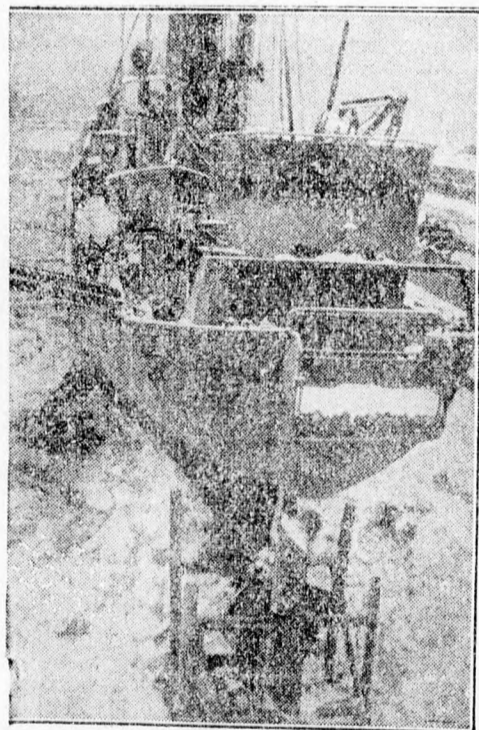
párhuzamot vonni a sakk és a háború taktikai fejlődése között.

Maróczy szívesen fogadja az ötletet és így válaszol:

— Ez a párhuzam mindenképpen indokolt is, hiszen a háborús taktika hullámvonalaiiban, apály-dagályszerűen fejlődik, akár sakkról, akár véresen komoly hadviselésről van szó. Kezdjük talán a lovagkoron. Akkoriban az egyéni hősiesség volt a döntő mozzanat. A lovagok szívből utálták az óvatos fegyverforgatást, a lassú pozíció-harcot. Mindent mertek és kockáztattak, mert nem időt akartak nyerni, hanem kieroszakolni a döntést, győzelmet aratni. Ezt a „rámenős” stílust képviselte annakidején Morphy világbajnok. A sakkozás elmélete akkor még nem fejlődött ki. Morphy játéka ötletes volt és csillogó, bátor, szellemes, lovagias. Ez volt a sakk hőskora. Az ágyú és a puskapor bevezetése véget vetett a lovagi háborúnak. A hadviselés mesterségé vált, a háborúk sorsa zsoldos hadseregeken fordult meg, amelyek természetesen kímélték egymást, vakmerő és veszedelmes támadás helyett előnyben részesítették az óvatos körültekintést, a döntés észszerű halogatását, apró előnyök fokozatos kiharcolását. A sakkban ez már az iskolát alapító Stejniz és még inkább Lasker kora. A Lasker-tanítványok követték mesterük példáját és nem nyeresre, matra játszottak, hanem halálos biztonsággal igyekeztek megsemmisíteni az ellenséget. Kerülték a kockázatot s inkább nem győztek, de semmiesetre sem akartak veszíteni. Persze, ez a szürke játékmódor odáig fajulhatott, hogy gyakran az eldöntetlen partik hosszú sora tette unalmassá a sakkozásnak ezt a fajtáját. Órák hosszat többé-kevésbé haszontalan ide-oda tologatás folyt a 64 kockás mezőn. A napoleoni hadviselést Aljehin „romantikus” játéka képviseli a sakkozásban. Aljehin világbajnok szakított az unalmas pozícióharcotól, ő már testestől-lelkestől huszáros, belemenős játékos. Mindig győzelemre, agyonütésre dolgozik és ennek következtében játszmái élénkek, érdekesek, szellemesek.

— Helyben vagyunk. Most már csak a magyar sakkozásról essék néhány szó.

— A magyar sakkozás — mondja Maróczy Géza, — mindig híres volt nagy tehetségeiről. A tehetség azonban önmagában itt sem elegendő. Dolgozni is kell, sokat küzdeni, versenyezni: a fiatalok felemelkedésének ez a legbiztosabb útja. L. D.

Sarkvidéki tájkép a német dokkokban, ahol a hajók teljesen befagytak

Regények és útleírások

Aldrich: Száll a fehér madár	Ara 74 lej
„ Családi kör	„ 67
„ Ella kisasszony	„ 74
Lyttkens: Ne várjatok véscsorára	„ 74
Mayrie G.: Urihölgy állást keres	„ 74
J. B. Priestley: Jóbarátok	„ 220
Mitchell: Előjuttat a szél	„ 292
Orezy: Összekuszált fonat	„ 68
„ Okos Pimpernel	„ 68
Zsigray: Erzsébet királyné, (díszkötés)	309
Possonyi: Üldözni fognak titeket, (költve)	217
Balla: Megsebzett	„ 147
Tóth: Pénztár 9—2-ig (költve)	„ 217
Bagyi: Kiválasztottak	„ 185
Forster: Amerika álma	„ 165
Kenneth: Északnyugati átjáró, I., II.	329
Zsigray: Római százados, (költve)	„ 289
Kállay: Báthory István, (költve)	„ 366
Somogyváry: A város meg a sárkány (fűzve)	„ 155
Rachel Field: Egy asszony három élete, I., II.	„ 461
Balla: Niczky nővendék, (költve)	„ 217
Jacot és Collier: Marconi az éter varázslója	„ 255
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	201
Simán: Gergely lányok, (fűzve), (költve)	„ 154
Szentmihályi: Örök társak, (fűzve), (költve)	„ 220
Cronin: Réztábla a kapu alatt, (költve)	255
„ A kalapkirály, I., II.	„ 385
„ Ezt látják a csillagok	„ 347
„ Varjúnemzettség, költve	„ 183
Szántó: Stradivári, költve	„ 185
Nyirő: Mádéfalvi veszedelem, költve	244
„ Uz Bence, költve	„ 244
Bónyi: Uri világ, fűzve	„ 87
Gulácsy: Fekete völgyek, I., II., III. díszkötésben	„ 692
Tarczai: Masoimo	„ 105
Harsányi: Szóalj, szóalj virrasztó, I., II., költve	„ 381

Arcéhicetésesek

Allást nyec

szavanként 2 lej

Női szabó segédet keres, Tolvaj Gyula női szabó. Csak tanult női szabó jelentkezzen. — Nagyvárad, Ciorogariu-utca 49-a.

Allást keres

szavanként 1 lej

Házvezetőnőneü menne fiatal urinó. — Cim a kiadóban.

Lakás

2 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó azonnalra. Ugyanott 2-3 telek parcella eladó. Nagyvárad, Str. I. Ciordae 38.

2 szobás konyhá modern par-kettes utcai lakás azonnalra kiadó. Nagyvárad, Str. Madridului 4. szám.

2x1 szoba konyhás lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Plevnej 1.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtérgőgépe Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT

Adás-vétel

szavanként 3 lej

Nagyon magas árat fizetnek briliáns tárgyakért. — Herbet ékszerárház, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 3.

Mély gyermekkosci eladó. Nagyvárad, Str. Alexandri 13.

Eladó villanymotor 1 és fél lóerős, 4 hengeres petró motor 20 lóerős, esztérgapad 1200 mm. csucstáv, 4 lámpás Hornifon hálózati rádió. Nagyvárad, Str. Barieri 18. Társi.

Átmeneti kabát s egy szép selyemruha eladó. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

Husipari gépet vennék. Töltőgép, daráló (Wolf) villanyörre, motorral, vagy anélkül, nagyobb üstöt, üstházzal vagy anélkül, stb. Rölich, Nagyvárad, Parcul Stefan cel Mare 19. szám.